

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

«Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ Συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Εφ. δ', 3)

ΕΤΟΣ 46ο - ΙΟΥΝΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ 2012 - ΤΕΥΧΟΣ 470

Προεκλογική περίοδος μέ ἓνα σωρό λογια κούφια τῶν πολιτικῶν. Ποιός τούς πιστεύει; Ἐμεῖς ζοῦμε τήν κρίση καί ξέρουμε ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς κρίσης πού μαστίζει τήν κοινωνία μας καί ὑπάρχει σέ χειρότερο βαθμό ἀπό κάθε ἄλλη ἐποχή. Ζοῦμε μέ πολύ πόνο τό δράμα τῆς ἀβεβαιότητος γιά τό μέλλον τῆς πατρίδας μας, γιά τά παιδιά μας.

Ὅσοι ἀγαπᾶμε τήν πατρίδα, ἄς ἀγωνισθοῦμε νά βοηθήσουμε ὅσο μπορούμε. Μέ πνεῦμα θυσίας καί προσφορᾶς, ὅπως οἱ παλαιοί πρόγονοί μας πού θυσιάσθηκαν γιά νά ζοῦμε ἐμεῖς σήμερα ἐλεύθεροι καί μᾶς ἄφησαν λαμπρά καί ἀξιομίμητα παραδείγματα. Ποτέ μή χάσουμε τήν ἐλπίδα εἰς τόν μόνον προστάτην μας τόν Θεόν. Αὐτός δέν θά μᾶς ἐγκαταλείψει ποτέ καί δέν θά μᾶς ἀπογοητεύσει.

Ὁ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ εὐχεται εἰς ὅλους σας καλό καί εὐφρόσυνο καλοκαίρι.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

Χρειάζεται μετάνοια

Ήταν μεγάλη πόλη ἡ Νινευή. Κατοικοῦσαν περισσότεροι ἀπὸ 140.000 ἄνθρωποι. Καί ἀνέβηκε ἡ κραυγὴ τῆς κακίας τους πρὸς τὸν Θεόν. Γι' αὐτὸ ἔστειλε τὸν Προφήτην Ἰωνᾶ νὰ κηρύξει μετάνοια. Νὰ τοὺς ἐξαγγείλει ὅτι σὲ τρεῖς ἡμέρες ἡ Νινευὴ θὰ καταστραφῇ. Μετανόησαν καί ἐκήρυξαν παντοῦ νηστεία καί προσευχὴ ἀπὸ τὸν Βασιλιά μέχρι καί τὰ ζῶα. Εἶδε ὁ Θεὸς τὴ μετάνοιά τους καί δὲν κατέστρεψε τὴ μεγάλη πόλη (Π.Δ. Ἰωνᾶ 1, 1-2 καί 3, 4-10).

Ἡ μεγάλη κρίση πού περνᾶμε, ἡ ὁποία συνέχεια θαθαίνει καί πιέζει ἀσφυκτικά μεγάλο μέρος τῆς κοινωνίας μας, ὀφείλεται στή δική μας ἀποστασία ἀπὸ τὸ Θεό. Γιατί στή θέση Του ὑψώσαμε τὰ εἰδῶλα τῆς ἀπιστίας μας, τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ μας, τοῦ εὐκολοῦ πλουτισμοῦ, τοῦ καταναλωτισμοῦ, τῆς ποικιλώνυμης διαφθορᾶς. Οἱ Κυβερνῶντες τῆ Χώρα μας μᾶς παρεπλάνησαν μέ κούφιες ὑποσχέσεις γιὰ γήϊνους παραδείσους εὐημερίας, μᾶς ἐξαπάτησαν καί μᾶς ἐπρόδωσαν. Μᾶς ταπείνωσαν καί μᾶς ἐξουδένησαν. Καί ἐμεῖς προσπαθήσαμε νὰ στηριχθοῦμε σὲ δεκανίκια, μέ ἄσκοπους δανεισμούς καί... ἐπτωχεύσαμεν! Γίναμε πτωχοὶ ἀπὸ ἀγάπη, ἀπὸ ἀρετὴ, ἀπὸ Θεό. Τοῦ κλείσαμε τὴν πόρτα τῆς καρδιάς μας καί τῆς ζωῆς μας. Γίναμε αὐτόνομοι, μικροθεοί.

Τώρα πονᾶμε καί ζητᾶμε βοήθεια. Ἀπὸ ποιούς; Ἀπὸ τοὺς δανειστές μας, πού σάν ἄλλοι τοκογλύφοι ζητοῦν νὰ πάρουν καί τίς σάρκες μας. Χρειαζόμαστε ἄλλη βοήθεια. Ἀπὸ Αὐτόν «τὸν δυνάμενον νὰ μᾶς σώσει», τὸν ἴδιο τὸ Θεό. Ἕνας δρόμος ὑπάρχει. Αὐτός τῆς μετανοίας. Τῆς στροφῆς μας πρὸς Ἐκεῖνον. Μετάνοια καί διόρθωση τῆς ζωῆς μας. Ἀπὸ τοὺς Πολιτικούς μας, πρῶτοι νὰ δώσουν ἀληθινὰ καί γνήσια δείγματα μετανοίας. Ἀπὸ τοὺς Ἀρχιερεῖς καί ὅλο τὸν κλῆρο. Νὰ φύγουν τὰ σαπίσματα, νὰ καθαρδοῦμε ὅλοι καί ὅλος ὁ λαός. Νὰ δουλέψουμε ὅλοι μαζί καί ἐνωμένοι. Μέ σχέδιο, μέ μελέτη καί ἀποφασιστικότητα. Ἔχομε πλοῦτο, ἔχομε θησαυρούς, ἔχομε δυνατότητες. Ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἀφήνει, γιατί ὁ ἴδιος εἶναι ἀγάπη καί ὅ,τι προέρχεται ἀπὸ Αὐτόν εἶναι μόνο ἀγάπη. Μακριὰ ἀπὸ κερδοσκόπους, μακριὰ ἀπὸ τίς κουτοπονηριές αὐτῶν πού θέλουν νὰ πλουτίσουν σὲ βάρος τῶν πτωχῶν. Ἄς γκρεμίσουμε τὰ εἰδῶλα. Ἄς ἀνακαλύψουμε τὴν ἀλήθεια. Νὰ ἀνακαλύψουμε τὸν διπλανό μας, τὸν ἀδελφὸ μας. Νὰ γινόμαστε στήριγμα ὁ ἓνας γιὰ τὸν ἄλλο. Νὰ ἀγαπήσουμε τὸν τόπο μας, πού μᾶς γέννησε καί μᾶς βαστάζει.

Καιρὸς νὰ βροῦμε τὸν ἑαυτό μας ὡς Ἕθνος, ὡς λαός, ὡς ὑπεύθυνες προσωπικὲς ὑπάρξεις.

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Η ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Τοῦ Θεολόγου ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΚΙΑΔΑ

Σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη παράδοση καί ζωή τό Ἅγιο Πνεῦμα δίνει σέ κάθε ἄνθρωπο τή δυνατότητα νά ἀπεργάζεται τήν ὁμοίωσή του πρός τό Θεό. Πρός τό σκοπό αὐτό τό τρίτο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, τό Ἅγιο Πνεῦμα, παρέχεται σ' αὐτούς πού μετέχουν στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καί ἀποδέχονται τό σωστικό τῆς ἔργου. Εἰδικότερα τό Ἅγιο Πνεῦμα μεταδίδεται σέ κάθε νέο χριστιανό διά τῶν μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος καί τοῦ Χρίσματος.

Τό μυστήριο τῆς κενώσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος

Κατά τήν ἐνανθρώπηση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐνῶ στό θεανθρώπινο Αὐτοῦ πρόσωπο φάνηκε ἡ δεωθεῖσα ἀνθρώπινη φύση του, ἡ θεότητα παρέμεινε κεκρυμμένη. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα, τό ὁποῖο ἐνῶ φανερώνει σέ μᾶς τίς ἄκτιστες ἐνέργειες τῆς Μίας Θεότητος, διατηρεῖ τό πρόσωπο Αὐτοῦ κεκρυμμένο κάτω ἀπό τή μία Θεότητα. Μένει ἀναποκάλυπτο, ὥστε οἱ δωρεές πού μᾶς μεταδίδει νά οἰκειοποιηθοῦν ἀπό μᾶς καί νά γίνουν δικές μας. Τό Ἅγιο Πνεῦμα ξεκινᾷ ἀπό τόν Πατέρα καί μένει εἰς τόν Υἱόν (Ἰωάν. Α΄, 33). Ἐνῶνει αἰώνια τόν Πατέρα μέ τόν Υἱό, εὐρισκόμενο διαρκῶς ἀνάμεσά τους. Ἐνοποιός λοιπόν εἶναι ὁ ρόλος τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, γι' αὐτό ἐνώνει καί τούς ἀνθρώπους, χωρίς νά παραβιάζει τήν ἐλευθερία τους. **Τό Ἅγιο Πνεῦμα**, ἔγραφε ὁ διαπρεπῆς Ρουμάνος θεολόγος π. Δημήτριος Στανι-

λοάε, λειτουργεῖ ὡς μιά γέφυρα ἀνάμεσα στόν Πατέρα καί τόν Υἱό, μιά γέφυρα πού ὄχι μόνο τούς συνδέει, ἀλλά καί τούς διατηρεῖ εὐδιακρίτους.

Τό Ἅγιο Πνεῦμα στους ἀνθρώπους

Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἐνοικεῖ στόν ἄνθρωπο, παρέχοντας σ' αὐτόν τή θεία εἰκόνα καί χάρη καί ὄχι τή Μία Θεία Οὐσία. Ἐτσι δημιουργεῖται ἡ ἀποτύπωση τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος πλέον μέ τή δύναμη τοῦ Ἀγίου Πνεύματος μπορεῖ νά βρίσκεται σέ διαρκή κοινωνία μαζί Του καί νά πραγματώνει κάθε εἶδους ἀρετή. Μάλιστα ὕστερα ἀπό τή Θεία Ἐνανθρώπηση ὁ ἄνθρωπος μέ τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ καί τή χάρη τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἀποκτᾷ πλεῖστες ὅσες δυνατότητες. Μπορεῖ νά φέρεται πρός τήν ἀγιότητα, γενόμενος «**αἰσθητί σημεῖο τῶν ἀκτίστων ἐνεργειῶν τῆς Μιᾶς καί Τρισυπόστατης Θεότητος**», κατά τήν ἔκφραση τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς. Γι' αὐτό καί ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ ἔλεγε πώς «**σκοπός τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀπόκτηση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος**».

Ἡ δεωθεῖσα ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ κατέχει κατ' οὐσία τή χάρη τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Αὐτή ἀναβρῦζει σέ μᾶς ὡς ἄλλη κρήνη καί δεξαμενή τῆς Θεῆς Χάρης. Αὐτή προσελκύει ὁ ἄνθρωπος μέ τή μετάνοια καί τήν ἐμπρακτική χριστιανική ζωή, θεραπευόμενος ἀπό τίς πληγές τῆς ἁμαρτίας καί προγευόμενος ἀπό τώρα τά ἀγαθά τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

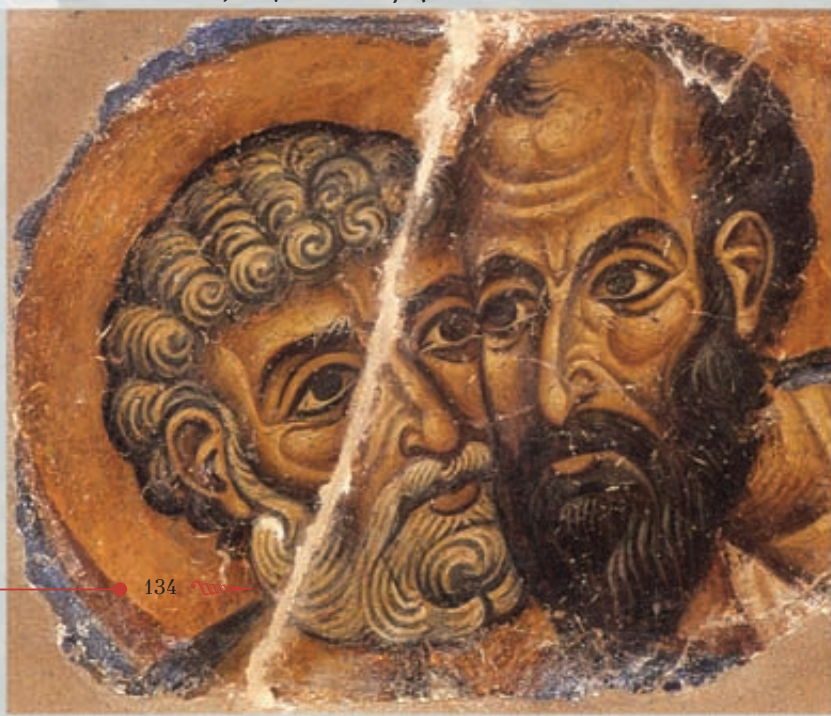
Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΩΧΤΗΣ

*Ἀπό τή Δαμασκό
πού ἔχασε τό
γήινο φῶς του
καί πλουτίστηκε
μέ τό οὐράνιο,
μέ τό Πνεῦμα
τό Ἅγιο,
πού φωτίζει
ὅλους τούς
ἀγαπῶντες
τόν Κύριο!*

Ἐκεῖνο πού ὅλοι μας σχεδόν προσπαθοῦμε νά κρύψουμε εἶναι ἡ φανέρωση τῶν λαθῶν μας. Ἐτσι παίρνουν μορφή ψευδαλήθειες πού φτάνει στό ἀκράϊο σημεῖο νά κάνει τό μαῦρο ἄσπρο καί νά σκεπάζει τό ἔγκλημα δολοφονώντας τήν ἀλήθεια.

Ὅμως «ἡ Ἁγία Γραφή μέ ἀκαμπτη εἰλικρίνεια, δίπλα ἀπό τό μεγαλεῖο, μᾶς περιγράφει τίς ἀδυναμίες τῶν ἡρώων της». Πολλοί ἀπ' ὅσους ἀκολουθοῦσαν τόν Παῦλο, τόν Ἀπόστολο τῶν Ἑθνῶν, στό τέλος τόν ἐγκαταλείψανε! Ὁ ἴδιος δά πεῖ μέ κάποιο δικαιολογημένο παράπονο. «Δημᾶς μέ ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τόν νῦν αἰῶνα». Ἀγάπησε τίς χαρές τοῦ κόσμου κι ὄχι τόν ἀγώνα τοῦ Πνεύματος καί τόν μόχθο τῆς ἀλήθειας. Τί πόνος ψυχικός γιά τόν Παῦλο! Τί τραγική μοίρα γιά τούς ἐγκαταλείποντες!...

Ὁ Παῦλος ὅμως εἶχε χαράξει τό δρόμο του. Ἐπρεπε νά πάει στή Ρώμη. Νά χτυπήσει τήν ἀθεΐα καί τήν πνευματική παραλυσία κατάστηθα. Τό Κάπρι ὡς σωματοποίηση τῶν ἀκατανόμαστων διαφθορῶν, πού ἀναφέρει ὁ Σουετόνιος, ἔπρεπε νά ἐξαφανιστεῖ.

Τό «Διαβάς εἰς Μακεδονίαν...» ἀκούγεται τώρα πῶς δυνατό στ' αὐτιά του. Οἱ διεφθαρμένοι πολιτισμοί, πού δημιούργησε ἡ Ρώμη καί ἡ κραιπάλη τῶν ποταπῶν ἐνστίχτων ἔπρεπε νά ἐξαφανιστοῦν.

Ἕνας ἀδιάρρηχτος φιλικός δεσμός, σπάξει. Ὁ Παῦλος κι ὁ Βαρνάβας χωρίζουν τούς δρόμους τους. Ὁ Παῦλος ἀκολουθεῖ τήν ἐσωτερική φωνή, γιά τή Ρώμη κι ὁ Βαρνάβας γιά τήν Κύπρο παίρνοντας μαζί του καί τό νεαρό Μάρκο, τόν κατόπιν συγγραφέα τοῦ ὁμώνυμου Εὐαγγελίου. «Δυὼ ὥρες βορειότερα ἀπ' τήν Ἀμμόχωστο, ὑπάρχει ὁ τάφος του». Τό σπάσιμο τῆς φιλίας Παύλου καί Βαρνάβα ἔφερε τήν ἀνδισι τῆς Ἐκκλησίας στήν Κύπρο. Ὁ Θεός ξέρει νά βγάξει ἀπό τό πικρό γλυκό. Μόνο ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἀδημονοῦμε καί τά χάνουμε.

Τό ταξίδι τοῦ Παύλου γιά τή Ρώμη δέν εἶναι καθόλου εὐκολο. Σιδηροδρόμιος ταξιδεύει μ' ἕνα πλοῖο τῆς γραμμῆς, μέ τό φρουρό του δίπλα του. Τό ναυάγιο στή Μελίτη (Μάλτα) λίγο ἔλειψε νά τοῦ κοστίζει τήν ἴδια τή ζωή του. Τό φίδι πού ξεφεύγει ἀπό τά ξερά φρύγανα καί τυλίγεται στό χέρι του, ἐκτός ἀπό τόν ἴδιο τόν κίνδυνο νά τόν δαγκώσει, προκαλεῖ καί τόν φόβο ὅλων πού ἦταν στό πλοῖο. Κάποιοι ἀπό τό πλήρωμα διαμαρτύρονται ἔντονα πῶς τόν σιδηροδρόμιον ἐχθρεύονται οἱ θεοί, γι' αὐτό καί στείλανε τό φαρμακερό τοῦτο φίδι. Ὁ

Παῦλος δά τό τινάξει ἀπό τό χέρι του κι ἐκεῖνο δά πέσει καί δά καεῖ στή φωτιά. Τά αἰσθήματα ἀλλάζουν καί γίνονται μᾶλλον φιλικά πρὸς τόν Παῦλο. Κάποιοι τόν βλέπουν γιά Θεό. Καί τόν θαυμάζουν μέ δέος. Ὅμως τό ὄραμα τοῦ Παύλου μένει σταθερό, νά φτάσει στή Ρώμη. Ἐκεῖ τόν καλεῖ ὁ Θεός-κυνηγός του, πού τόν καταδιώκει σ' ὅλη τή ζωή του. Ἀπό τή Δαμασκὸ πού ἔχασε τό γήινο φῶς του καί πλουτίστηκε μέ τό οὐράνιο, μέ τό Πνεῦμα τό Ἅγιο, πού φωτίζει ὅλους τούς ἀγαπῶντες τόν Κύριο!

Ὁ Παῦλος εἶχε περάσει ἀπό τήν Ἀθήνα. Μίλησε μέ τούς σοφούς, πού μᾶλλον τόν εἰρωνεύτηκαν. Τόν εἶπαν φαντασμένο. Ἡ λεπτή εἰρωνεία τῶν Ἀθηναίων εἶχε μεταβληθεῖ σ' ἐπιθετικότητα, καί πῶς μπορούσε νά γίνε διαφορετικά. Στήν ἐποχή τοῦ Παύλου «ὁ Στωϊκὸς μιᾶ γιά θεία Πρόνοια, ἐννοώντας μ' αὐτό τή μοῖρα, τήν ἀλύγιστη εἰμαρμένη». Ἡ ἐλευθερία πού χάρισε ἡ Σταυρική θυσία τοῦ Θεανθρώπου, τοῦ ἦταν ἄγνωστη. Ὁ Παῦλος ὅμως τή γνώριζε καί τή ζοῦσε.

Δέν ἦταν ἡ ἄκαμπτη μοῖρα πού τόν ὀδηγοῦσε, ἀλλά ἡ Θεία Πρόνοια πού ὀδηγοῦσε τά βήματά του στή Ρώμη, νά μαρτυρήσει γιά τόν μεγάλο του Διώχτη, τόν Κύριο Ἰησοῦ.

ΝΙΚΟΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Φίλε μου, ξέρω διστάζεις νά πιστέψεις στο Χριστό καί ακόμη περισσότερο ἔρχεσαι καί τόν ἀρνεῖσαι. Μά τό χειρότερο μερικές φορές καί τόν πολεμᾷς.

Ἔχω τήν αἴσθηση ὅτι τοῦτο ὀφείλεται σέ μερικούς ἀπό τούς παρακάτω λόγους στούς ὁποίους ἴσως βρεῖς νά καθρεπτίζεται ὁ ἐαυτός σου.

Ἕνας πρῶτος λόγος εἶναι **ἡ ἄγνοια**. Δέν γνωρίζεις, δέν ἔμαδες τί εἶναι ὁ Χριστός. Λές ὅτι εἶναι ἕνας μέγας σοφός, ἕνας ἐπαναστάτης, ἕνας ἡρωϊκός ἄνθρωπος, ἕνας ἰδεολόγος. Καί ἡ ἄγνοια αὐτή πιδανόν νά ὀφείλεται καί στίς ἐλλειπείς πηγές ἀπό τίς ὁποῖες δέλησες νά πληροφορηθεῖς περί τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κοντά σ' αὐτό τόν λόγο ἔρχεται κι **ἡ ἡμιμάθεια**. Κάτι ὀλίγα ἔχεις μάθει περί τοῦ Χριστοῦ, καί αὐτά μπερδεμένα, μέ ἀσάφειες, μέ σημεῖα ἀδιευκρίνιστα, ἐπιφανειακά ἢ τυπικά. Ἀκολουθεῖ ἕνα ἄλλο στάδιο τοῦ ψυχικοῦ σου κόσμου. Εἶναι **ἡ πλάνη**. Νομίζεις ὅτι ὁ Χριστός ἦλθε γιά νά ἐγκαθιδρύσει κοσμική βασιλεία κι ἐξουσία στή γῆ. Νομίζεις ὅτι δέν εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ Σωτήρ τοῦ κόσμου, Ἐκεῖνος πού ἔπαθε, σταυρώθηκε, ἐτάφη ἀλλά καί ἀνεστήθη. Κάμνεις μερικές φορές μιά ἀπομύθευση τοῦ Εὐαγγελίου Του καί φθάνεις μέχρι καί στήν ἀμφιβολία τῆς ἱστορικότητας τοῦ Χριστοῦ. Ὅμως, προχωρεῖς καί σέ μιά συμπεριφορά πολύ πῶ λανθασμένη. Εἶναι **ἡ ἀδιαφορία σου**. Ἀρνεῖσαι τό Χριστό ἀπό ἀδιαφορία.

Ἐδῶ πλέον σέ ἔχει κυριεύσει ὁ ἐγωκεντρισμός καί ἡ ὕλοφροσύνη σου. Γιά σένα μένει κλειστός ὁ οὐρανός. Δέν ἔχεις ὀρίζοντα, δυναμική προοπτική πέρα ἀπό αὐτό πού τώρα βλέπεις. Ἀρκεῖσαι στά ὑλικά ἀγαθά μέ μικροφιλοδοξίες καί κενολογίες. Μέγιστο ἐμπόδιο ἡ λανθασμένη κατάταξη τῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς. Καί ὑπάρχει καί ἕνας ἀκόμη λόγος πού εἶναι ὅμως λογικοφανής. Ἰσχυρίζεσαι ὅτι **ἔχεις σκανδαλισθεῖ** ἀπό τούς ἄλλους χριστιανούς, ἀπό συνανθρώπους σου τῆς Ἐκκλησίας, ἀκόμη καί ἀπό τούς κληρικούς. Ἡ συμπεριφορά ὅλων αὐτῶν ἴσως νά μήν ἦταν ἡ πρέπουσα. Ἐσύ κλονίστηκες, δέν ἔδειξες σταθερότητα, δύναμη ψυχῆς. Ἡ πίστη σου ἔμοιασε μ' ἐκείνων τῶν χλιαρῶν πού γράφει ἡ Ἀποκάλυψη. Καί ἄρχισες τήν κριτική τήν ἐπιπολαία, τήν ἀμφισβήτηση, τήν ἄδικη κριτική, τήν μονομερή.

Ἀλλά, φίλε μου, θάδελε ν' ἀκούσεις τοῦτα τά λόγια πού στά λέω ἐμπιστευτικά; Πάνω ἀπ' ὅλα **ἐφθασες στήν ἄρνηση γιατί δέν γεύθηκες Χριστό. Δέν τόν ἐβίωσες μέσα σου**. Δέν αἰσθάνθηκες τό «*γνώσασθε καί ἴδετε ὅτι Χριστός ὁ Κύριος*». Καί ὄχι μόνον αὐτό. Ἀλλά καί Φίλος σου, καί ἀδελφός σου καί Πατέρας σου εἶναι καί συγκληρονόμος Του εἶσαι καί ἐσύ. Ὡστόσο μιά ἡμέρα θά ἔλθει καί γιά σένα ἡ ὥρα πού θά πεῖς: **Πιστεύω Κύριε!**

Χρυσόστομος Σεκουῆνδος

Τό Περιβάλλον

Ο Θεός μας είναι ο Δημιουργός του Σύμπαντος. Του πανέμορφου πλανήτη μας, τροφοδότης μας όλων των αγαθών, μέ την καταπληκτική σέ όμορφιές φύση καί τίς θαυμάσιες θάλασσες. Του Ουράνιου Στερεώματος, μέ τά δισεκατομμύρια ουράνια σώματα, πού κινούνται μέ απόλυτη ακρίβεια καί θαυμαστή σοφία, τήν σοφία του Δημιουργού Θεού. «Καί εἶδεν ὁ Θεός ὅτι καλόν» (Γεν. Α΄, 8) καί «πάντα ὅσα ἐποίησεν ἰδοῦ καλά λίαν» (αὐτόδι, 31). Κάθε τι ἐπάνω στήν γῆ μας εἶναι «ῥαῖον εἰς ὅρασιν καί καλόν εἰς βρῶσιν» (Γεν. Β΄, 9).

Τό Σύμπαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καί συγκεκριμένα οἱ Πυθαγόρειοι, θαυμάζοντάς το, τό ὀνόμασαν «Κόσμος», δηλαδή κόσμημα, στολίδι καί ἔτσι λέγεται σέ ὅλη τήν ἀνθρωπότητα.

Στήν γῆ μας ὁ Θεός «ἐφύτευσεν» καί τόν Παράδεισο τῆς τρυφῆς (Γεν. Β΄, 8). «Καί ἔλαθεν Κύριος ὁ Θεός τόν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε καί ἔθετο αὐτόν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς ἐργάζεσθαι αὐτόν καί φυλάσσειν» (Γεν. Β΄, 15). Ὁ Θεός ὁ Δημιουργός, Ὁ ἄνθρωπος ἔλαθεν ἀπό Αὐτόν δῶρο τόν Παράδεισο (καί ὅλη τήν γῆ) γιά νά εὐφραίνεται, νά συντηρεῖται μέ τά ἀγαθά του καί «ἐργάζεσθαι αὐτόν καί φυλάσσειν».

Γιά πολλούς αἰῶνες οἱ ἄνθρωποι ἐσέβοντο τό περιβάλλον. Ἐργάζονταν πολύ γιά τή φύλαξή του. Νά τό διατηροῦν ἀτόφιο, καθαρό, νά τό προστατεύουν. Καί αὐτό τούς χάριζε τά καλά του, ἀφοῦ «καλόν λίαν» ἔχει δημιουργηθεῖ ἀπό τόν πάνσοφο καί στοργικό Πατέρα. Ὑπῆρχαν πολλά ζῶα, πουλιά, δάση, φυτά, λουλούδια, ποτάμια, καταρράκτες, θάλασσες, ὅλα πεντακάδαρα, ἀμόλυντος ἀέρας. Νοιώσαμε τίς ἐποχές τοῦ χρόνου τήν κάθε μία μέ τά χαρακτηριστικά της. Παίρναμε τροφές ἀπό τήν γῆ καί τίς θάλασσες ὑγιεινές, καθαρές, εὐγεστες. Ἀξιοποιούσαμε προσεκτικά καί μέ σεβασμό τήν ὑλοτο-

μία τῶν δασῶν καί τήν λατομία τῶν βράχων. Χαιρόμαστε τίς φυσικές ὁμορφιές «εἰς ὅρασιν» καί τά ἀγαθά «εἰς βρῶσιν».

Σήμερα ὅμως, ἀλλά καί ἐδῶ καί πολλά χρόνια, ἀποξενωμένοι ἀπό τήν ἀξία τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τό περιβάλλον, ὅπως καί ἀπό ἄλλες ὑψηλές ἀξίες, καταστρέψαμε αὐτό καί μαζί του καί τήν ζωή μας. Τό στυγνόν καί στενόν συμφέρον, ἡ ἄδυσία τῶν πάντων στήν καλοπέρασή μας μέ ὑλικές καί μόνον ἀπολαυές, τό ἀχόρταγο κέρδος, ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀσυνειδησία, μᾶς ὁδήγησαν στήν καταστροφή τῆς ὁμορφῆς γῆς μας.

Καιρός ὅμως νά συνέλδουμε. Δέν μᾶς παίρνει ἄλλο. Ἄς ἀρχίσουμε «ἐργάζεσθαι καί φυλάσσειν» τό περιβάλλον. Εἶναι θεϊκή ἐντολή. Ἄλλωστε δέν τό δημιουργήσαμε ἐμεῖς. Δῶρο μᾶς τό χάρισε ὁ Δημιουργός. Ἄς σεβαστοῦμε τήν δωρεά καί τόν Δωρητήν. Ἄς καταλάβουμε, ἔστω καί τώρα, τό συμφέρον μας.

Γιάννης Τασούλας

Τί σημαίνει τό «ἐλέησον ἡμᾶς» «ΓΕΝΗΘΗΤΩ ΤΟ ΘΕΛΗΜΑ ΣΟΥ»

Τοῦ συνεργάτου μας Π.Μ. Σωτήρχου

(συνέχεια ἀπό τό προηγούμενο)

– Ἄρα, καλύτερα νά λέμε τό «ἐλέησον» στόν πληθυντικό ἀριθμό;

– Καλύτερα νά κατανοοῦμε αὐτά, πού λέμε, γιατί μερικοί προσεύχονται καί τό μυαλό τους τρέχει σέ ἄλλα πράγματα γήινα καί μάταια, ἀποκρίθηκε ὁ π. Ἰωάννης καί πρόσθεσε: Θά θυμηθῶ καί πάλι τόν Γέροντά μου στόν ὅποιο ἔκανα τό ἴδιο ἐρώτημα.

– Καί τίς σᾶς εἶπε; Ξαναρώτησα βιαστικά.

– Μοῦ εἶπε γιά τό «ἐλέησον», εἴτε στόν ἐνικό, εἴτε στόν πληθυντικό ἀριθμό, δέν ζητοῦμε νά γίνη τό δικό μας θέλημα, ἀλλά τό δικό του. Γιατί ἐμεῖς μπορούμε νά ζητοῦμε πράγματα ἐγωϊστικά καί λανθασμένα, ἐνῶ τό δικό του θέλημα εἶναι πάντοτε ἀλάνθαστο καί σωτήριο. Αὐτό πρέπει νά ζητοῦμε, γιατί αὐτό θά μᾶς σώσει. Καί ἔφερε σάν παράδειγμα τήν ἐκκλησιαστική προσευχή, τό «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησον ἡμᾶς», πού εἶναι μιὰ πιό ἀνεπτυγμένη μορφή τοῦ «Κύριε, ἐλέησον».

– Δηλαδή, σᾶς ἔκανε ἀνάλυση τῆς προσευχῆς αὐτῆς, εἶπα.

– Ὅχι μόνον αὐτῆς τῆς προσευχῆς, ἀλλά τῆς κάθε προσευχῆς, συνέχισε ὁ Γέροντας. Γιατί κάθε προσευχή περιλαμβάνει αὐτά τά δύο συστατικά. Πρῶτον τήν δοξολογικήν ἐπίκληση στόν Θεό, καί δεύτερον τό αἴτημά μας. Λέμε «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» στήν ἀρχή καί μέσα στήν λέξη Κύριε καί τό

ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καί μέσα ἐκεῖ περιλαμβάνεται ἡ ὁμολογία καί ὁ δοξασμός καί στήν συνέχεια τό αἴτημά μας «ἐλέησον ἡμᾶς». Μεγαλύτερη σημασία ἔχει τό πρῶτον μέρος, ἡ ἐπίκληση, διότι μιλοῦμε στόν ἴδιον τόν Θεόν. Μέγα προνόμιον τῆς κάθε ψυχῆς νά μιλᾷ ὅποτε θέλει καί ὅσο θέλει στόν Παντοκράτορα Δημιουργόν μας. Καί αὐτό τό πρῶτον μέρος τῆς ἐπικλήσεως, πού κάνουμε, λέγοντας «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» σημαίνει πνευματικά καί οὐσιαστικά «Χριστέ μου, σέ ἀγαπῶ, σέ πιστεύω, σέ ὁμολογῶ Θεόν καί Σωτῆρα μου καί μόνον σέ σένα στηρίζομαι», διότι ἡ λέξη «Κύριος» δέν σημαίνει μόνον τόν ἐξουσιαστήν καί τόν κυρίαρχον, ἀλλά καί τόν δημιουργόν καί συντηρητήν τῆς ζωῆς καί τῆς ἀπέραντης ἀγάπης καί πάσης ἀγαθότητος. Πολύ δέ περισσότερο εἶναι ἱερή καί δυνατή, διότι ἀναφέρεται μετὰ καί καθαρά τό ὄνομα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, γιά τό ὅποιο λέγει τό Εὐαγγέλιον: «Οὐδέ γάρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπό τόν οὐρανόν ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. δ' 12). Δηλαδή δέν ὑπάρχει κάτω ἀπό

τόν οὐρανόν καί σέ ὅλη τήν γῆ, ἄλλο ὄνομα, πλὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού ἔχει δοθῇ ἀπό τόν Θεόν στούς ἀνθρώπους, διά τοῦ ὁποίου μπορούμε νά σωθοῦμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

— Αὐτό, πού εἶπατε, πάτερ μου, καί ὥραϊα τό μεταφράσατε, ἀναφέρεται στήν ἐπίκληση τοῦ Σωτῆρος. Γιά τό «ἐλέησον ἡμᾶς» τίς σᾶς εἶπε; ξαναρώτησα.

— Ὅπως μοῦ εἶπε γιά τήν ἐπίκληση, ὅτι σημαίνει «Χριστέ μου, σέ ἀγαπῶ», μοῦ ἐξήγησε ὅτι ὅσες φορές περισσότερο τό λέμε, τόσον περισσότερο καί ἡ καρδιά μας ἀποκτᾷ χαράμαδες ἀγάπης, γιά τόν Χριστό, μοῦ ἀπάντησε. Ὅσον γιά τό «ἐλέησόν ἡμᾶς» σημαίνει «γεννηθῆτω τό θέλημά σου» καί ὄχι τό δικό μου, γιατί ἐμεῖς μπορούμε νά κάνουμε λάθη καί ἀστοχίες στά αἰτήματά μας καί νά ζητοῦμε πράγματα, πού δέν μᾶς ὠφελοῦν πνευματικά. Ἐκεῖνος ὅμως γνωρίζει ἄριστα καί τέλεια ὅσα μᾶς εἶναι ἀπαραίτητα καί σωτήρια. Μᾶς τό εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος, ὅταν μᾶς ἔδωσε τό ὑπόδειγμα τῆς προσευχῆς: «Οἶδε γάρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὧν χρειάν ἔχετε πρό τοῦ ἡμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν» (Ματθ. στ' 8). Ἄρα, ἐμεῖς πρέπει νά ἐκφράζουμε τήν ἀγάπη μας πρός τόν Θεόν καί νά παρακαλοῦμε νά γίνεται τό δικό του τέλειον καί σωτήριο θέλημα καί ὄχι τό δικό μας. Μέ ἄλλα λόγια, ἐάν θέλουμε νά μεταφράσουμε τό νόημα τῆς προσευχῆς αὐτῆς, τό «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησον ἡμᾶς», δά λέγαμε καί δά νοιώθαμε «Χριστέ μου σέ ἀγαπῶ καί σέ παρακαλῶ νά γίνη τό δικό σου θέλημα καί ὄχι τό δικό μου». Καί τόν τρόπον αὐτῆς τῆς ἐρμηνείας μᾶς τόν ἐδίδαξε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, λίγο πρὶν σταυρωθεῖ, ὅταν προσευχήθηκε στό ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, λέγοντας: «Πάτερ, εἰ βούλει παρενεγκεῖν τοῦτο τό ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ» πλὴν μή τό θέλημά μου, ἀλλά τό σόν γινέσθω» (Λουκ. κβ' 42).

— Ἀλλά τό «σόν γινέσθω», ἐπανελάβα κι ἐγώ.

— Κάποτε, συνέχισε ὁ θαυμάσιος π. Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη προσφάτως, ὅταν συνάντησε τόν Γέροντα Πορφύριο τόν Καυσοκαλυβίτην, μοῦ εἶπε μεταξύ ἄλλων: «ἐμένα καί στήν κόλαση ἂν μέ στείλῃ ὁ Θεός δά τρέξω πρόθυμα. Γιατί ἐκεῖνος ξέρεי καλύτερα ἀπό μένα, πού βρίσκεται τό συμφέρον μου καί τό καλόν γιά μένα». Καί αὐτό σημαίνει δύο πράγματα. Πρῶτον ὅτι μόνον ὁ Θεός γνωρίζει καλύτερα ἀπό ὅλους μας, πού βρίσκεται τό καλόν μας καί δεύτερον ὅτι δέν πρέπει νά ζητοῦμε τίποτε ἄλλο ἀπό τήν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν μας καί τό πλούσιον ἔλεος, πού ἔχει γιά ὅλους μας. Ἐκεῖνος γνωρίζει πρὶν ἀπό μᾶς τί χρειαζόμαστε καί μᾶς τό δίνει ἀπλόχερα, καθὼς τό προαναφέραμε. Ἐμεῖς ὅμως τσαλαβουτᾶμε καθημερινά μέσα στήν φιλοδοξία καί ξεχνοῦμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀντὶ νά τόν εὐχαριστοῦμε καί νά τόν δοξάζουμε, παρακαλώντας νά γίνη τό σωτήριο θέλημά του. Αὐτό σημαίνει τό «ἐλέησον ἡμᾶς». Γι' αὐτό ἄς λέμε συχνά τό «Δόξα τῷ Θεῷ» πού εἶναι δοξολόγηση τοῦ Θεοῦ καί μαζὶ θερμὴ εὐχαριστία.

Ξανάκανε ὁ π. Ἰωάννης τόν σταυρό του καί ἄρχισε νά ψάλλῃ ταπεινά:

— «Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τό φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία...».

Ένας λευκός πικεδένιος γιακάς

ΓΡΑΦΕΙ

ή ΜΕΡΟΠΗ Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Όμ. Καθηγήτρια Παν/μίου Αθηνών

Η μετακόμιση της οικογένειας στο καινούργιο τους σπίτι θα γινόταν σέ λίγες μέρες. Τά παιδιά, έχοντας τελειώσει πιά τίς εξετάσεις τους, είχαν ξεδιαλέξει καί πακετάρει ήδη τά δικά τους πράγματα. Έκείνη κι ό άνδρας της είχαν επίσης αρκετά προχωρήσει τά του σπιτιού. Στήν αποθήκη, όμως, στό υπόγειο, έμενε καί τήν περίμενε ένα παλιό μπαούλο. Είχε χρόνια νά τό ανοίξει. Όμως, τώρα είχε έρθει ή ώρα.

Πήρε τήν απόφαση, κατέβηκε κι άρχισε νά αδειάζει εκείνο τό παλιό μπαούλο. Παλιά ρούχα, παλιά παπούτσια, ένα παλιό πάπλωμα, κάτι άχρηστες κουρτίνες κι ένα σωρό άλλα έτερόκλιτα αντικείμενα. Αυτά πού, συνήθως, τά φυλάει κάποιος μέ τήν ιδέα ότι, κάποτε, ίσως καί νά τά χρειαστεί. Καί τά... ξεχνάει. Τούς έρριξε μιά βιαστική ματιά καί ήταν έτοιμη νά τά βάλει όλα γιά πέταμα στίς μεγάλες σακκούλες πού είχε φέρει μαζί της, όταν, από τόν σωρό, ξέφυγε ένας λευκός πικεδένιος γιακάς.

Ξαφνιασμένη, τόν μάζεψε από κάτω καί σιγοψιθύρισε περιπαικτικά «εσύ πώς βρέθηκες εδώ, μετά από τόσα χρόνια;». Καί τής φάνηκε, λέει, πώς μέ μιά μυστική φωνούλα, εκείνος τής ψιθύρισε:

- Μέ θυμήθηκες ε; Πολύ χαίρομαι! Άλλά καί πώς θά ήταν δυνατόν νά ξεχάσεις ότι στόλιζα κάθε μέρα τό λαιμό σου, πάνω στήν μπλέ σου ποδιά, στά έξι χρόνια πού πήγαινες στό Γυμνάσιο;

Καί τότε, ή μνήμη, απρόσκλητη καί λίγο... άναιδής, ήρθε καί στρογγυλοκάθησε εκεί στό υπόγειο. Είχε φαίνεται μεγάλη όρεξη γιά κουβέντα γιατί, πιάνοντας στά χέρια της τόν άσπρο γιακά, άρχισε νά μιλάει άσταμάτητα. Έλεγε κι έλεγε... Για τά χρόνια εκείνα πού ή αγαπημένη μπλέ ποδιά, πάντα πεντακάθαρη καί σιδερω-

μένη, στολισμένη με τόν κατάλευκο
κολαριστό γιακά από τὰ ἀκούραστα
χέρια τῆς μάνας, σκέπαζε κι ἔκρυβε,
μέ μιάν εὐγενική διακριτικότητα, μέ
τρυφερή ἔγνοια θαρρεῖς, τὰ καθημε-
ρινά, πολυφορεμένα καί κάπως ξεθω-
ριασμένα, μπλουζάκια της. Ἀνέφερε
ὀνόματα ἀπό φίλες ἀδελφικές κι
ἀδελφωμένες στίς μπλέ ποδιές, ἀπό
καθηγητές αὐστηροῦς, μέ διαγωνί-
σματα καί καρδιοχτύπια. Οὐμήθηκε
στιγμές ἀπό ζαβολιές καί πειράγματα,
ἀπό ἐθνικές γιορτές μέ παρελάσεις
καί τσάμικους, ἀπό βραβεῖα καί ἐπαί-
νους. Τῆς θύμιζε ἀκόμα ἐκεῖνο τό
σφίξιμο στό στομάχι, ὅταν αὐτή ἡ
ποδιά, τήν τελευταία μέρα τοῦ Σχο-
λείου, τήν ἀποχαιρέτησε γιά πάντα
καί μπῆκε, καλοδιπλωμένη καί ἀκί-
νητη, σέ μιά βαλίτσα στό πατάρι.
Τότε ἦταν πού ἔνιωσε πώς, κάτι πολύ
δικό της, κάτι ἀκριβό, τό εἶχε πάρει
μαζί της ἐκεῖνη ἡ ποδιά. Κάτι πού δέν
θά τό ξανάβρισκε ποτέ πιά...

Βιαστικά, ἄρπαξε τόν ἄσπρο γιακά
ἀπό τή φλύαρη ἐπισκέπτρια καί συμ-
μάζεψε τίς σακκοῦλες. Ἀναπάντεχα,
καθώς ἀνέβαινε τίς σκάλες, τῆς ἦρθε
στό νοῦ ἡ ἀντικρινή γειτονοπούλα
τους. Τήν ἔβλεπε τὰ πρωῒνά νά φεύ-
γει γιά τό σχολεῖο της, ἄλλοτε μέ μίνι
φουστίτσα κι ἄλλοτε μέ τζίν παντε-
λόνι καί μέ διαφορετικές κάθε μέρα
μπλουζίτσες. Καί, ξαφνικά, τούτη τή
στιγμή, τήν σκέφτηκε μέ κάτι σάν
ἀνεπαίσθητη συμπόνοια... Τήν καη-
μένη... Αὐτή δέν θά ἔχει ποτέ ἕναν
δικό της μικρό λευκό γιακά...

– Πῶς τὰ πῆγες; Ἄδειασε τό
μπαούλο; Βρῆκες τίποτα ἐνδιαφέρον;
τή ρώτησε ὁ ἄντρας της.

– Ποῦ νά στά λέω. Βρῆκα ἕναν θη-
σαυρό, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνη χαμογε-
λαστή καί πῆγε νά τακτοποιήσει
προσεκτικά τόν πικεδένιο της γιακά
πού κρατοῦσε, στό συρτάρι πού φύ-
λαγε τὰ μωρουδίστικα ἐνθύμια τῶν
παιδιῶν τους.

Ἀβερῶφειο Γυμνάσιο Ἀλεξανδρείας

Εἶναι τρία ἀδελφία. Τρίδυμα, γεροδεμένα ἀγόρια, σπουδαῖοι ἀθλητές. Στά ὁροπέδια τῆς Καππαδοκίας κυνηγοῦν, δαμάζουν, ἱππεύουν ἄγρια ἄλογα, μέ μιά φιλοδοξία. Νά διακριθοῦν στίς ἱπποδρομίες στούς προσεχεῖς Πανελλήνιους ἀγῶνες στήν μακρυνή γεωγραφικά Ὀλυμπία. Ὁ τίτλος τοῦ Ὀλυμπιονίκη τοὺς συναρπάξει. Τό ἔπαθλο τοῦ κότινου τοὺς σαγηνεύει. Ἡ ἀναγραφὴ τῶν ὀνομάτων τους στήν μαρμαρίνη πλάκα μαζί μέ τό ὄνομα τῆς πατρίδας τους τῆς Ναζιανζοῦ τά γοητεύει. Ἡ ἐκφώνηση τῶν ὀνομάτων τῶν γονιῶν τους μπροστά σέ χιλιάδες θεατές στό στάδιο τῆς Ὀλυμπίας τοὺς συγκινεῖ, τοὺς γεμίζει ὑπερηφάνεια καί εὐγνωμοσύνη. Τά ὀνόματά τους: **Πεύσιππος, Μέσιππος καί Ἐλάσιππος**, πού σχετίζονται μέ τήν ἀγάπη τους γιά τά ἄλογα πού τοὺς εἶχε ἐμπνεύσει ὁ πατέρας τους, μανιώδης ἱππέας, ὁ ὁποῖος εἶχε τήν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς τους μαζί μέ τήν γιαγιά τους **Νεονίλλα** ἀφοῦ ἡ μητέρα τους τά εἶχε ἀφήσει «ὀρφανά ἀπό κούνια». Καλοκάγαθος ἄνθρωπος, ἀλλά εἰδωλολάτρης. Ὁ Συναξαριστής δέν ἀναφέρει ἄν τελικά γνώρισε τόν ἀληθινό Θεόν. Πάντως ἔφυγε καί αὐτός ἀπό τόν κόσμον ὁ νεός καί τά παλληκάρια μας, ἔμειναν πιά μέ τή γιαγιά τους, ἡ ὁποία εἶχε γνωρίσει τόν Ἕνα καί Τριαδικό Θεόν. Τόν Ἀληθινό Θεόν. **Προσπάθεια καί λα-**

χτάρα τῆς νά γίνουν χριστιανόπουλα καί τά τρία τῆς ἐγγόνια. Ἀγράμματα γυναικα, ἀλλά ὁ Κύριος τήν φώτιζε στόν τρόπο διαπαιδαγώγησής τους. Δέν τοὺς μίλησε ἀμέσως γιά τόν Χριστόν. Ἀκολούθησε σοφὴ παιδαγωγικὴ μέθοδος. Πολύ πρὶν τοὺς μιλήσει ἄφηνε νά νά ξεχειλίζει πρὸς αὐτά ἡ ἀγάπη τῆς καί κύκλωνε τόν Οὐρανὸ μέ τίς θερμές προσευχές τῆς. Κάποτε, στήν γιορτὴ τοῦ Νεμέσιου Δία, στήν πόλη τῆς Ναζιανζοῦ, διεξήγοντο ἱππικοὶ ἀγῶνες. Καί μάλιστα τί ἀγῶνες! **Προκριματικοὶ γιά τοὺς Ὀλυμπιακοὺς** πού δά τελοῦντο σέ λίγο καιρό. Καί τά τρία ἀδελφία νικοῦν στίς κατηγορίες τους. Προκρίνονται. Ὅλοι τά θαυμάζουν. Παίρνουν στεφάνι ἀπὸ ἐλιά καί ὀνειρεύονται καί ἐκεῖνο ἀπὸ τήν ἀγρελιά τῆς Ὀλυμπίας. Χαράσσονται τά ὀνόματά τους στήν μαρμαρίνη πλάκα τῶν προκρινθέντων πού ἦταν στημένη σέ κεντρικὸ σημεῖο τῆς πόλης τους, μὰ αὐτά καρτεροῦν νά τά δοῦν χαράγμένα σέ ἐκείνη τῆς Ὀλυμπίας.

Τὴν χαρὰ τοῦ Ἐλάσιππου ἐκμηδένισε μιά δολερὴ πράξη ἑνὸς ζηλόφθονου ἀνθρώπου. Μέ φαρμακερὸ βέλος σκοτώνει τό ἄλογό του. Θά προλάβει νά γυμνάσει ἄλλο μέχρι τοὺς Ὀλυμπιακοὺς; Πάει χαμένο τό στεφάνι; Ἐνῶ τόν κότινο ποτὲ δέν δά τόν ἔπαιρνε, ἡ Θεία Χάρη τόν ἐπισκέπτεται γιά νά τοῦ χαρίσει τό ἄφθαρτο στεφάνι τοῦ καλοῦ

ἀγώνα. Τὴν δόξα τοῦ Παραδείσου. Ὁ καλὸς Θεὸς εἶχε ἀκούσει τίς προσευχὴς τῆς γιαγιάς. Ὅταν οἱ ἑλληνοδίκες ἀποφάσισαν νὰ προσφέρουν τό σκοτωμένο ζῶο θυσίᾳ στό θωμό τῆς ψευδοθεᾶς Νέμεσης γιὰ νὰ ἱκετεύσει τόν ἐκδικητὴ ψευδοθεό Δία νὰ τιμωρήσει τόν δράστη, ἢ γιαγιά Νεονίλλα ὅλο τό θράδυ τῆς παραμονῆς τοὺς μιλάει γιὰ τόν ἀληθινὸ Θεό, γιὰ τόν Ὅποιον μυριάδες ἄνθρωποι, ἄνδρες, γυναῖκες, γέροντες, ὄριμοι, νέοι, παιδιά, ὑπομένουν βασανιστήρια, πεθαίνουν, βαπτίζονται στό αἷμα τοῦ μαρτυρίου, κερδίζουν τό ἀμάραντο στεφάνι τῆς αἰώνιας δόξας τοῦ Παραδείσου. **Ὁ λυτρωτικὸς αὐτὸς λόγος τῆς γιαγιάς μπῆκε βαθειὰ στὶς νεανικὲς καρδιὲς τους.** Δέν πῆγαν τὴν ἐπόμενη μέρα στὸν τόπο τῆς εἰδωλολατρικῆς θυσίας, ἀλλὰ πῆραν τόν κακοτράχαλο δρόμο πρὸς τό βουνό καὶ ἐκεῖ σὲ μιά σπηλιά, ἕνας ἁγιασμένος ἱερέας, ὁ Γέροντας Μακάριος, τὰ **βάπτισε** στό Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Πέρασαν στό Φῶς. Πρόκριση γιὰ ἄλλους Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες.

Γίνεται γνωστὸ σέ ὅλη τὴν περιοχή. Τρεῖς ἐπίδοχοι Ὀλυμπιονίκες, Χριστιανοί! Τοὺς φοβερίζουν ὅλοι. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἔχουν γίνει «λέοντες πῦρ πνέοντες». Δέν τοὺς τρομάζει τίποτα. Ὁδηγοῦνται στὸν δικαστὴ. Ὁμολογοῦν τὴν πίστη τους στὸν Χριστόν. Ἀρνοῦνται νὰ ἀρνηθοῦν τόν λατρευτὸ τους Κύριον. Ὁδηγοῦν καὶ τὴν γιαγιά στό δικαστήριο. Τὴν καλοῦν νὰ ἀρνηθεῖ τόν Χριστόν καὶ νὰ μετα-

πείσει καὶ τὰ ἐγγόνια τῆς. Αὐτὴ ὅμως ὁμολογεῖ τόν Χριστόν καὶ ἐνισχύει τοὺς νέους μας νὰ δεχθοῦν ὄχι μόνον καρτερικά, ἀλλὰ καὶ μέ χαρὰ ὅποιοδήποτε μαρτύριο. Ἡ ἀπόφαση εἶναι σκληρή. Νὰ ἀνάψουν φωτιά καὶ νὰ ριχθοῦν σὲ αὐτὴ καὶ οἱ τέσσαρες καὶ ὄχι ὅλοι μαζί, ὥστε ὁ καθένας νὰ μὴν βασανίζεται μόνον μέ τόν δικό του σωματικὸ πόνο, ἀλλὰ καὶ μέ τόν ψυχικὸ πόνο γιὰ τό μαρτύριο τῶν ἄλλων. Οἱ σπουδαῖοι καβαλάρηδες τώρα «πεζοὶ τρέχουσι τρίδυμοι πρὸς φλόγαν». Τελευταία ἢ γιαγιά Νεονίλλα. *«Νεονίλλα γραῦς, ἀλλὰ πῦρ ἀνημμένον»* ἢ πίστη στὴν καρδιά. **Νειᾶτα καὶ γηρατειά, συναντῶνται στὴν ἴδια παλαιστρα.**

Ἡ Ὀλυμπία εἶναι πιά πολὺ μακριά. Ποτέ δέν θὰ τὴν πατήσουν. Ὁ Οὐρανὸς ὅμως τοὺς ἀγκάλιασε. Ἄγγελοι καὶ πλῆθος μαρτύρων τοὺς ὑποδέχονται καὶ ὁ ἀγωνοδότης Κύριος τοὺς στεφανώνει **«μέ στέφος ἄφθαρτον»**. Ἡ Ἐκκλησία μας τοὺς τιμᾷ τὴν 16ῃ Ἰανουαρίου.

Λ. ΔΙΛΗΣ

ΥΣΤΕΡΟΦΗΜΙΑ

«Σὺ μὲν οὐδέ θανὼν ὄνομα ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλόν». Λόγια πού ὁ Ὅμηρος ἔβαλε στὰ χεῖλη τοῦ Ὀδυσσεά καί τοῦ Ἀγαμέμνονα, ὅταν τάχα συνάντησαν στὸν Ἄδην τὸν Ἀχιλλέα καί τοῦ μετέφεραν νέα γιὰ τὴν ὑστεροφημία τοῦ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους στὸν «Ἐπάνω Κόσμο». Σέ σημερινὰ λόγια, «σύ κι ἂν πέθανες δέν ἔχασες τό ὄνομά σου, ἀλλὰ γιὰ πάντα θά ἀναφέρεται ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἡ δόξα σου καί ἡ λαμπρή σου φήμη».

Υστεροφημία. Κατάσταση σέ δύο ἐκδοχές. Στὴν μία, οἱ ἴδιοι οἱ ἄνθρωποι τὴν ἐπιδιώκουν μέ κάθε τρόπο, πράττοντες καλὰ ἔργα μέ μοναδικό κίνητρο τὴν ἴδια τὴν ὑστεροφημία καί στὴν ἄλλη, ἄνθρωποι πού κάνουν τό καλό, μόνον καί μόνον γιατί εἶναι ἀρετὴ καί θέλουν νά προσφέρουν στοὺς συνανθρώπους τους, νά εὐεργετήσουν τό κοινωνικό σύνολο, τὴν Πατρίδα τους, ἀλλὰ τίς περισσότερες φορές ἡ δόξα, ἡ καλὴ φήμη καί μετὰ τὸν σωματικό θάνατό

τους, τρέχει ἀπὸ πίσω τους, τοὺς καταδιώκει, ἔστω καί ἂν αὐτοὶ τὴν ἀπέφυγαν καί δέν τὴν ἐπεδίωξαν ποτέ.

Κανεῖς δέν κατακρίνει τὴν δευτέρη αὐτὴ μορφή τῆς ὑστεροφημίας. Ἀλλὰ οἱ χριστιανοὶ δέν νοιάζονται πολὺ γι' αὐτὴ. Γι' αὐτό δέν τὴν ἐπιδιώκουν. Τί νά κάνουν τό χαμηλό φῶς πού χαρίζει τό κεράκι τῆς ὑστεροφημίας, ὅταν μποροῦν νά ἀπολαύσουν τὸν ὁλόλαμπρον **ἥλιον τῆς Αἰωνιότητος**. Ἡ ὑστεροφημία πόσο θά κρατήσῃ; Ἐστω καί ἂν κρατήσῃ αἰῶνες, ὅπως συμβαίνει μέ τοὺς λίγους, τοὺς ἐπιφανεῖς, ἡ ἀθάνατη ψυχὴ τί ἔχει νά κερδίσῃ; Ἐνῶ ἡ αἰωνιότητα τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, χαρίζει τὴν ἀτελεύτητη μακαριότητα κοντὰ στὸν Θεό, μαζί μέ τοὺς ἀγγέλους καί τοὺς ἁγίους, ἀποτέλεσμα τῶν καλῶν τους ἔργων, πού τοὺς χάρισαν καί τὴν ὑστεροφημίαν στὸν «Ἐπάνω Κόσμο», ὅπως ἀδόκιμα χαρακτηρίζουμε τὴν ζωὴ στὴν γῆ. Ἀνεπιτυχὴς χαρακτηρισμός, γιατί κάτω ἀπὸ ἐμᾶς δέν ὑπάρχει πιά ὁ Ἄδης, ἀλλὰ Ἐπάνω, ψηλότερα ἀπὸ

ἐμᾶς, ὑπάρχει ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πού μᾶς χάρισαν ὁ Σταυρός καί ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ πιστοὶ ἄνθρωποι πού βιώνουν κατὰ τό Εὐαγγέλιον, εἶναι φορές πού δέν ἐξασφαλίζουν οὔτε σταγόνα ὑστεροφημίας, εἴτε γιατί εἶναι ἄσημοι κατὰ κόσμον καί δέν τοὺς προσέχουν οἱ ἄνθρωποι, εἴτε ἐργάζονται ταπεινά, ἀθόρυβα καί τὴν ἐνάρετη ζωὴ τους καί τὰ καλά ἔργα τους τὰ βλέπει μόνον ὁ Θεός καί τοὺς χαρίζει αἰώνια ζωή. Ἄλλοι πάλιν πιστοί, χωρίς νά τὴν ἐπιδιώκουν, ἀποκτοῦν καί ὑστεροφημία, γιατί τὰ ἔργα τους δέν μποροῦν νά ἀποκρυβοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τό μεγάλο τους τρόπαιο εἶναι ἡ Αἰωνιότητα. Ὑπάρχει καί τρίτη κατηγορία πιστῶν ἀνθρώπων, οἱ Πατέρες καί οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ὁποίων ἡ ὑστεροφημία εἶναι καθολική μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου. Γιά τὴν ὁλόσωστη κατὰ Χριστόν ζωὴ τους, τοὺς ἀγῶνες τους, πολλές φορές καί τό μαρτύριό τους, καθῶς καί τὴν διδασκαλία τους καί τὴν ἀγία ζωὴ τους πού διδάσκουν ὅλους. Πρόκειται γιά πραγματική ὑστεροφημία. Πόσοι ἄνθρωποι γνωρίζουν μετὰ θάνατον μεγάλους φιλοσόφους, πολιτικούς, στρατηλάτες; Λίγοι. Ποιός δέν γνωρίζει τὴν Παναγία μας, τοὺς Ἁγίους μας; Στό ἄκουσμά τους καί μόνον ὅλοι σταυροκοποῦνται.

Ἡ ὑστεροφημία ἂν ἔλθει, ἅς ἔλθει. **Ὅμως πόθος μας καί προσπάθειά μας ἡ ἀτελεύτητη αἰωνιότητα τοῦ Παραδείσου.**

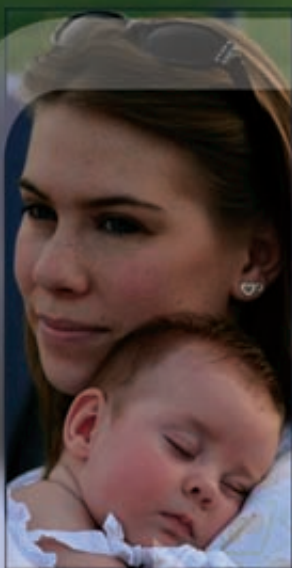
Θ.Ι.Δ.

Γέρων Παῖσιος Ἀγιορείτης

Ἀπὸ τὰ Φάρασα τῆς ὁσίας
Καππαδοκίας
στὴν Κόνιτσα τῆς εὐανδρῆς
Ἡπείρου
καί στό μυροβόλο Περιβόλι
τῆς Παναγίας.
Στὶς μονές Ἐσφιγμένον,
Φιλοθέου καί Στομίου
στὴ σκῆτη μας καί στῆς Ἰβήρων
στὴν ἔρημο τοῦ Σινᾶ
καί τῶν Κατουνακίων.
Ὅλος χάρη καί χαρά
πάντοτε μακάριε
νά ξεκουράζεσαι
στὴν πολλή κόπωση,
νά χαίρεσαι
νά δίνεις στὴ ζωὴ σου ὅλη
στοὺς ἄλλους τὴν καρδιά σου
κομματάκια.
Ν' ἀναπαύεις ψυχές θλιμμένων
κι ἀπογοητευμένων
νά δίνεις κουράγιο ἄφθοο
καί κραταίῃ ἐλπίδα
μέ τ' ἅγιο φιλότιμο, τὴ λεβεντιά
καί τό κομποσχοίνι.
Εἶχες πεθάνει καιρὸ πρὶν πεθάνεις
γιά τὸν κόσμον
ζοῦσες τρισόλβιε γιά μόνη τὴ
δόξα τοῦ Θεοῦ
κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τῆς γλυκειᾶς
Παναγίας.
Ὁ τάφος σου στὴ Σουρωτὴ
προσκύνημα
καθημερινὸ γιά τοὺς πολλοὺς
πονεμένους.

Μοναχὸς Μωϋσῆς Ἀγιορείτης

Η ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Πολλές φορές έχουμε θαυμάσει κάποιες φίλες μας ή ανθρώπους του φιλικού μας περιβάλλοντος για την ώριμότητά τους στη λήψη αποφάσεων, τόσο σέ απλά, όσο και σέ συνθετότερα ζητήματα.

Ποιός είναι, αλήθεια, ώριμος άνθρωπος; Είναι αυτός που την κατάλληλη στιγμή παίρνει την καλύτερη και επιτυχέστερη απόφαση.

Αυτός που μπορεί νά διακρίνει τό σημαντικό απ' τό ασήμαντο και νά επιλέξει τό σημαντικό. Ζει έντονα τό «σήμερα» και άγχεται από τό «αύριο».

Ώριμοι δέ γεννιόμαστε, γινόμαστε. Μέσα από τίς αποτυχίες μας και τίς επιτυχίες μας, παλεύοντας πάντα και προσπαθώντας νά ξελιχθοῦμε σέ σωστές προσωπικότητες.

Ποιά, όμως, είναι τά γνωρίσματα τῆς ώριμης μητέρας;

Πρώτα πρώτα, ἡ ώριμη μητέρα υιοθετεῖ ἐνοποιητικές καί ὄχι διασπαστικές ἀξίες.

Γεφυρώνει τίς διαφορές πού δημιουργοῦνται ανάμεσα στά μέλη τῆς οἰκογένειας. Ἐπειτα, θέτει στόχους καί προσπαθεῖ νά τοὺς ἐπιτύχει.

Ποιοί εἶναι αὐτοί οἱ στόχοι;

- ⇒ *Νά είναι έτεροκεντρική και όχι έγωκεντρική. Τό κέντρο τής χαράς της νά τό τοποθετεί στήν οικογένεια.*
- ⇒ *Νά αισθάνεται και νά συμμετέχει έμπρακτα στή χαρά και τή λύπη τών άλλων.*
- ⇒ *Νά αισθάνεται υπεύθυνη για τήν αποστολή της ως συζύγου και μητέρας.*
- ⇒ *Νά βιώνει ουσιαστικά τή συζυγική σχέση. Νά συζητά, νά δείχνει κατανόηση, νά συγχωρεί. Νά επιδιώκει τήν ισοτιμία και τήν άμοιβαιότητα στή σχέση τους.*
- ⇒ *Νά ενδιαφέρεται για τή σωστή άνατροφή τών παιδιών και κυρίως για τήν έμφύσηση σέ αυτά πνευματικών αξιών.*
- ⇒ *Νά άποφεύγει τίς υπερβολές. Νά φροντίζει για τό σύζυγό της και για τά παιδιά της. Νά μή πνίγει τά τελευταία μέ συμπεριφορές υπερπροστασίας.*
- ⇒ *Νά θέτει τόν έαυτό της στήν ύπηρεσία έργων άγάπης και προσφοράς πρός πάσχοντας άδελφούς, ώστε νά βρει στηρίγματα και ενδιαφέροντα στή ζωή της.*

Άν θά θέλαμε, όμως, νά ολοκληρώσουμε τήν έννοια τής ώριμότητας, θά λέγαμε ότι άληθινά ώριμη είναι ή μητέρα εκείνη πού έχει συνειδητά θεμελιώσει τή ζωή της στή χριστιανική πίστη.

Η πίστη στό Θεάνθρωπο Χριστό τήν έμπνέει, τή στηρίζει στίς δύσκολες στιγμές και τή βοηθά νά στηρίζει μέ τή σειρά της τά παιδιά και τόν άντρα της.

Σέ μιά κοινωνία σάν τή δική μας, πού χαρακτηρίζεται δυστυχώς για τήν άνευθυνότητα και άνωριμότητα τών πολιτών της, θά ήταν μιά μεγάλη προσφορά ή ύπαρξη οικογενειών, πού έχουν ως επιδίωξή τους νά ώριμάζουν ολοένα και περισσότερο μέσα από τόν άγώνα τής καθημερινότητας. Φυσικά, τό παράδειγμα θά τό δώσουν οί γονείς και κυρίως ή μητέρα.

Πασχαλινά μηνύματα

«Καί σκορπιζέτω τόν πλοῦτον πένησιν ἄλλος...»

Μέσα στους θησαυρούς της χριστιανικής ὑμνογραφίας βρίσκουμε πλήθος από λαμπερούς μαργαρίτες (μέ συμπυκνωμένα νοήματα, διδάγματα, παραινέσεις, προτροπές...), πού αντιπαρερχόμαστε, ἄθελά μας ἴσως, ἀπολαμβάνοντας μόνο τήν ψαλμωδία ἀπό καλλίφωνους ἱεροψάλτες καί ἱερωμένους, κατὰ τόν συνήθη ἐκκλησιασμό μας τίς Κυριακές καί ἑορτές, ὅπου ἄλλωστε ἡ λειτουργία εἶναι, κατὰ τό μεγαλύτερο μέρος της ἡ ἴδια (ἐκτός ἀπό τόν Ἀπόστολο, τό Εὐαγγέλιο, τό ἀπολυτίκιο τοῦ ἀγίου κ.ἄ.).

Στό νά μή προσέχονται, ὅπως θά ἔπρεπε, ὅλα αὐτά τά ἐνδιαφέροντα σημεῖα βοηθάει καί ἡ γλῶσσα τῶν ὕμνων πού εἶναι μέν μελωδική ἀλλά ἀκατάληπτη γιά πολλούς.

Οἱ θησαυροί αὐτοί, πού μᾶς ἄφησαν οἱ ἐμπνευσμένοι μέ Θεία Χάρη, ὀνομαστοί ὑμνογράφοι, ὅπως ὁ Ρωμανός ὁ Μελωδός (ὁ ὁποῖος ἔχει καταταγεῖ ἐπαξίως, στή χορεία τῶν μεγάλων ποιητῶν) βρίσκονται στά Τροπάρια, στά Ἐξαποστειλάρια, στά Δοξαστικά, στά Καθιστικά, στά Ἀπολυτίκια, στους Δῖνους, στά Ἐγκώμια, στά Κοντάκια (πού ἔχουν ὀνομαστεῖ «χρυσᾶ ποιητικά νομίσματα») στά Ἰδιόμελα κ.ἄ., καί τά ἀκοῦμε, κυρίως, στίς ἀκολουθίες τῶν μεγάλων ἑορτῶν τῆς Χριστιανοσύνης, ὅπως οἱ ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας.

Πόσο αλήθεια διαφορετικός θά ἦταν ὁ κόσμος, ἂν οἱ ἄνθρωποι δέν ἀρκοῦνταν μόνο στό διάβασμα αὐτῶν τῶν θησαυρῶν ἀλλά καί τούς ἐφάρμοζαν, στήν καθημερινή τους ζωή!

Ἔνα ἀπ' αὐτά τά διαμάντια θεωρῶ ὅτι εἶναι τό Ὀπόστιχο Ἰδιόμελο* (σέ ἦχο πλ.β'), πού ψάλλεται τό ἐσπέρας τῆς Μ. Δευτέρας καί ἀπό τό ὁποῖο ξεχωρίζω τήν ἐντυπωσιακότερη, κατά τή γνώμη μου, φράση: «καί σκορπιζέτω τόν πλοῦτον πένησιν ἄλλος...».

Καί διερωτῶμαι πάλι: Πόσο λιγότερη δυστυχία θά ὑπῆρχε, στόν κόσμο, ἂν ὅλοι οἱ κατέχοντες πλοῦτο (μέ ὅποιον τρόπο κι' ἂν τόν απέκτησαν: ἀπό κληρονομιά, ἀπό ἐκμετάλλευση εὐκαιριῶν, ἀπό τύχη ἢ μέ τόν μόχθο τους), τόν διένειμαν στούς ἐνδεεῖς, ἔστω καί ἓνα μέρος του, ἀντί νά τόν σκορπίζουν μόνο σέ ἱκανοποίηση ἀτομικῶν ἀπολαύσεων καί φιλοδοξιῶν.

«Δεῦτε, πιστοί, ἐπεργασώμεθα προθύμως τῷ Δεσπότη νέμει γάρ τοῖς δούλοις τόν πλοῦτον καί ἀναλόγως ἕκαστος πολυπλασιάζωμεν τό τῆς χάριτος τάλαντον ὁ μὲν σοφίαν κομιεῖτω δι' ἔργων ἀγαθῶν ὁ δέ λειτουργίαν λαμπρότητος ἐπιτελείσθω κοινωνεῖτω δέ τοῦ λόγου πιστός τῷ ἀμυήτῳ καί σκορπιζέτω τόν πλοῦτον πένησιν ἄλλος οὕτω γάρ τό δάνειον πολυπλασιάζωμεν, καί ὥς οἰκονόμοι πιστοί τῆς Χάριτος ἀξιωθῶμεν αὐτῆς ἡμᾶς καταξιώσον, Χριστέ ὁ Θεός, ὥς φιλόανθρωπος».

Δημήτριος Ι. Κολέτσος
Συγγραφέας-Λαογράφος

* Ἰδιόμελο: κάθε ἐκκλησιαστικό τροπάριο, πού ψάλλεται μέ δική του, ἰδιότερη μελωδία.

«Ὅστις δέ ὑπερβάς ἢ νόμους διάζεται ἢ νοεῖ τό ἐπιτάσσειν τοῖς κρατύνουσιν, οὐκ ἔστι τυχεῖν ἐπαίνου ἐξ ἐμοῦ» (Σοφ. Ἀντιγόνη).

Οἱ Ἕλληνες εἴμαστε συνήθως παρορμητικοί καί διαστικοί στίς ἀποφάσεις μας. Πολλές φορές ἐπιτόλαια νομίζουμε ὅτι κατέχουμε τήν πᾶσαν γνώσιν. Ὅμως γιά ὅλα τά θέματα (ἀκόμα καί γιά τά μικρότατα) ἀπαιτεῖται μελέτη σέ βάθος καί ἔρευνα καί πρόβλεψη τῶν ἀποτελεσμάτων. Συνήθως ἐμεῖς βλέπουμε τίς πύλεις καί εὐκολες λύσεις ἢ αὐτές πού νομίζουμε συμφέρουσες καί λίγο ἀργότερα ἔχουμε μετανοήσει, ἀλλά πάντοτε εἶναι ἀργά γιά δάκρυα. Τό εἶδαμε μέ τήν κατάργηση τῶν Ἀρχαίων, τήν ἀπάλειψη τῶν τόνων, ἀλλά καί μέ τίς ἐκάστοτε ἐκλογές. **Ἔτσι γίνεται τώρα καί μέ τό θέμα τῆς καύσης τῶν νεκρῶν.**

Ὁ Ἀριστοτέλης ἀπό ἐκεῖνα τά χρόνια εἶπε ὅτι τό ΗΘΟΣ ἐκ τοῦ ΕΘΟΥΣ, δηλ. ἡ συνήθεια, δημιουργεῖ τό ΗΘΟΣ τῶν

ἀνθρώπων. Καί κατά τόν Ἡράκλειτο «ΗΘΟΣ ἀνθρώφω δαίμων»... Δέν εἶναι λοιπόν τόσο ἀπλό νά ποῦμε ἀπό αὔριο θά καίμε τούς νεκρούς μας ὅταν ἐπί αἰῶνες ἔχουμε συνηθίσει νά τούς θάπτουμε. Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ἕνα σημαντικό καί ἐνδεικτικό περιστατικό. «Οἱ πολλοί νομίζουν ὅτι οἱ δικοί τους νόμοι εἶναι οἱ κάλλιστοι. Ἔτσι ὁ Δαρεῖος κάλεσε ἐνώπιον τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπους ἀπό μιά Ἰνδική φυλή πού καλοῦνται Καλλατίες. Αὐτοί εἶχαν τήν συνήθεια νά τρῶνε τούς γονεῖς τους ὅταν πέθαιναν (γιά νά πάρουν τίς δυνάμεις τους) καί τούς εἶπε ἀντί πόσων χρημάτων ἢ ἀντί ποίου τιμήματος θά δέχονταν νά θάψουν ἢ νά καύσουν τούς γονεῖς τους καί αὐτοί ἐξανέστησαν καί εἶπαν μέ τίποτε, «ἐπ' οὐδενί ἔφασαν». Μετά ρώτησε τούς Ἕλληνας ἂν θά δέχονταν νά φᾶνε τούς γονεῖς τους καί αὐτοί τοῦ ἀπάντησαν ἐπ' οὐδενί, δέν εἴμαστε κανίβαλοι...».

Εἶναι ἐπίσης γνωστό ὅτι οἱ Ἑσκιμῶι τοῦς γέρους ὅταν δέν μποροῦν νά ἀκο-

λουδήσουν τούς αφήνουν μέσα στους πάγους νά τούς φάνε οί Ἀρκοῦδες. Οἱ Ἀρχαῖοι πρόγονοί μας πίστευαν ὅτι ἄν νεκρός δέν ἐθάπτετο ἡ ψυχή τους δέν πήγαινε στόν Ἄδη νά ἀναπαυθεῖ, ἀλλά περιεφέρετο στή γῆ ὡς φάντασμα. Στοίχειωσε, λέγανε, μέχρι τῶν ἡμερῶν μας οἱ χωρικοί.

Εἶναι λοιπόν θέμα ψυχολογικῆς προετοιμασίας. Χρειάζεται χρόνος καί ψυχική προετοιμασία. Μιά ἀπότομη διά νόμου ἐπιβολή καύσης, ὑπάρχει περίπτωση, ἴσως μάλιστα καί βεβαιότητα, νά προκαλέσει ψυχολογικά τραύματα, τουλάχιστον τά πρῶτα χρόνια.

Ὅμως πέρα ἀπό τίς Κρατικές ἀποφάσεις, πού ἄλλωστε μποροῦν νά ἀλλάζουν ἀνάλογα μέ τίς κομματικές ἐπιταγές, ὑπάρχουν καί οἱ θρησκευτικές πεποιθήσεις, καί στή Χώρα μας λόγω τῆς ἀνεξιθρησκείας, ἔχουμε πολλά δόγματα, αἱρέσεις, θρησκευτά, πέραν τῆς Ὁρθοδόξου πλειοψηφίας. Ἔτσι ἄλλοι μέν ἴσως ἐπιζητοῦν τήν καύση καί ἄλλοι τήν ἀπεχθάνονται καί δά ἀντιταχθοῦν. Καί ὅλοι ξέρουμε τί δά πεῖ καί ποῦ ὁδηγεῖ ὁ θρησκευτικός φανατισμός. Ἡ Ἀντιγόνη θυσιάσε τή ζωή της γιά νά θάψει τόν ἀδελφό της παρά τή ρητή ἀπαγόρευση τοῦ Κρέοντα. Δέν εἶσαι ὁ Δίας πού ἔδωσε αὐτή τή διαταγή, τοῦ εἶπε. «Οὐ γάρ ἦν τοι μοι Ζεῦς ὁ κηρύξας τάδε, οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν δίκη τοιούσδε ὥρισε ἐν ἀνθρώποισιν νόμος».

Βέβαια στους πολέμους οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαιγαν τούς νεκρούς καί τά ὑπολείμματα τά ἔφερναν στήν Ἀθήνα καί τά ἐνταφίαζαν. Ἐπομένως πάντα εἶχαν ταφή. Οἱ Σπαρτιάτες πιά συντηρητικοί μετέφεραν τούς νεκρούς τους πάντα

στή Σπάρτη (ἀφοῦ ἄλειφαν τά σώματα μέ ἓνα εἶδος ἀντισηπτικοῦ) καί τούς ἐνταφίαζαν εἰς τό πολυάνδριον. Ἦταν μεγάλη ντροπή καί ἀτίμωση γιά τόν νεκρό νά μείνει ἄταφος καί νά γίνει τροφή τῶν ὀρνέων καί τῶν θηρίων.

Ὁ Ὅμηρος στους πρώτους στίχους τῆς Ἰλιάδος τό ἀναφέρει ὡς μεγάλη τιμωρία ἐκ μέρους τῶν θεῶν (Διός δ' ἐτελείετο βουλή...).

Ἄς μή διαζόμαστε λοιπόν! ὅλα τά θέματα δέν λύνονται μέ Νόμους καί μάλιστα ἐκβιαστικά... Πολλά πράγματα εἶναι σάν τά φροῦτα, ὠριμάζουν ἀργά ἀλλά καί οἱ δεύτερες σκέψεις εἶναι πάντα καλύτερες. Ἴσως ἀποδείξουν ὅτι ἡ καύση δά μολύνει πολύ περισσότερο τήν ἤδη βεβαρυμένη ἀτμόσφαιρα...

Ἐνα φάρμακο δοκιμάζεται μέ πειράματα ἐπὶ πολλά χρόνια καί ὕστερα μπαίνει στήν ἀγορά... Ἡ καύση σέ μεγάλη ἔκταση ἀκόμα δέν ἔχει δοκιμασθεῖ σέ πολιτισμένες περιοχές μέ βεβαρυμένη περιρρέουσα ἀτμόσφαιρα σάν τήν δική μας. Ἐκτός καί ὑπάρχουν κάποια συμφέροντα... πού ἐπείγονται νά εἰσπράξουν κέρδη, ὅποτε ὅλα τά ἀνωτέρω εἶναι ἀπλῶς ἔπεα πτερόεντα καί φιλολογικές φλυαρίες...

Σημείωση: Ἀκόμα καί σήμερα λέμε: «Ἄει σὸν κόρακα» ἢ «νά σέ φάνε τά ὄρνια καί τά σκυλιά...». Οἱ Ἀρχαῖοι ἔλεγαν «ἔρρε εἰς κόρακας» καί ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδα Α', 4) «ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν οἰωνοῖσι τε πᾶσι», μία μεγάλη ντροπή νά τούς ἀφήσουν ἄταφους τροφή στά ἀγρίμια. Αὐτές οἱ φράσεις μαρτυροῦν καί τή συνέχεια τῆς φυλῆς μας.

Κων. Γ. Ποντίκης (†)

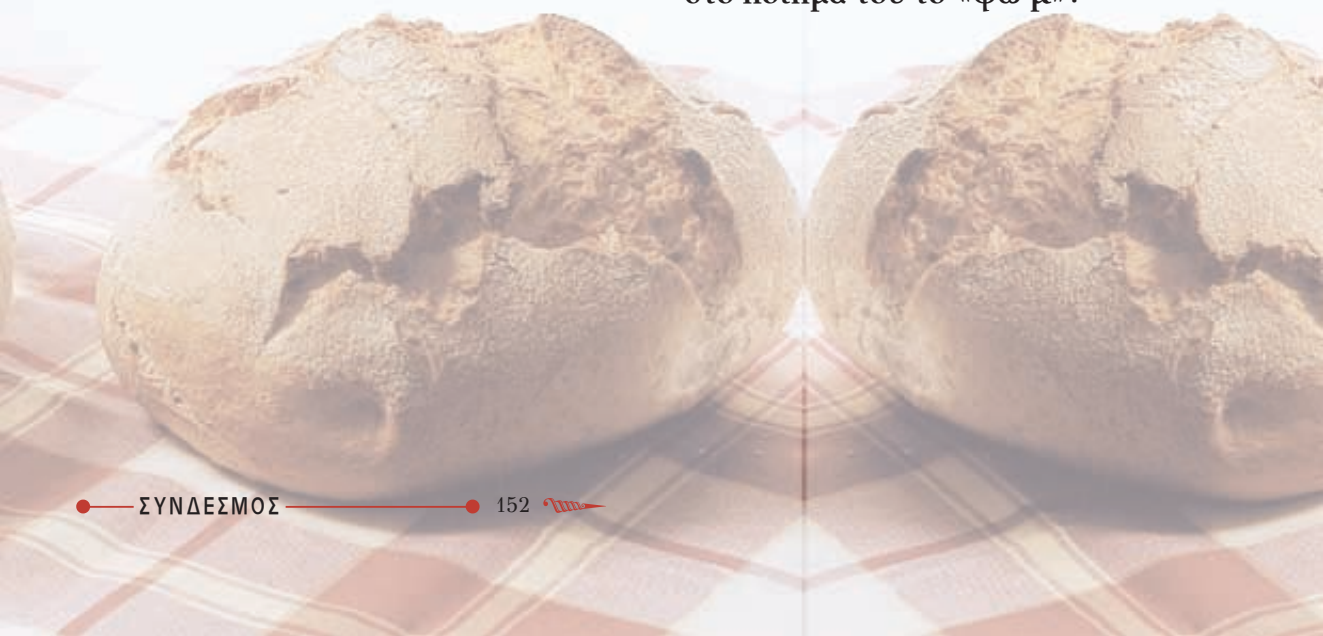
Ἑλωνάρης

Ὁ μήνας Ἰούλιος εἶναι ὁ μήνας τοῦ ἀλωνίσματος. Γι' αὐτό καί ὁ λαός μας τόν ἀποκαλεῖ καί Ἑλωνάρη. Παλιότερα, ἀλλά σέ μερικές περιπτώσεις καί σήμερα, στά πέτρινα ἀλώνια τῆς ὑπαίθρου οἱ ἀγρότες μας ξεχώριζαν τόν καρπό τοῦ σιταριοῦ ἀπό τά ξερά πιά βλαστάρια, τίς καλαμιές ἢ τίς ράπες ὅπως τά ἔλεγαν, ἀπό τά περικάρπια, ἀπό τά ἄγανα (τίς μυτερές βελόνες) τῶν σταχυῶν - τά ἄχυρα ὅπως τά λέγανε αὐτά ὅλα μαζί - χρησιμοποιώντας ἄλογα καί γεωργικά ἐργαλεῖα, ὅπως τό στοιχερό, τήν δοκάνα μέ τήν στουρναρόπετρα καί ἄλλα.

Σήμερα ὅλα αὐτά ἔχουν ἀντι-

κατασταθεῖ μέ σύγχρονες ἀλωνιστικές μηχανές. Ἔτσι εἶχαν τό σιτάρι γιά ὅλο τό χρόνο, τό ὁποῖο ἀφοῦ ἄλεθαν τμηματικά στούς μύλους, στούς νερόμυλους καί ἀνεμόμυλους, ἀνάλογα μέ τήν ἐνέργεια πού λειτουργοῦσαν, ἔπαιρναν τό ἀλεύρι γιά νά ζυμώσουν καί νά ψήσουν στούς φούρνους τοῦ κάθε σπιτιοῦ τό ψωμί τῆς οἰκογένειας.

Γιορταστική ἦταν ἡ ἡμέρα πού ἀποκτοῦσαν τό ψωμί τῆς πρώτης φουρνιάς ἀπό τήν νέα σοδειά, ἀλλά καί αὐτή ἡ ἴδια ἡ διαδικασία παρασκευῆς τοῦ ψωμιοῦ. Αὐτή τήν σκηνή ἀποδίδει παραστατικά ὁ ποιητής στό ποίημά του τό «ψωμί».

ΤΟ ΨΩΜΙ

Καλόδεχτο τό φόρτωμα πού θάρθη από τόν μύλο,
πρωτόφερτο, πρωτάλεστο, πρώτη χαρά τῆς σκάφης.
Ζυμώνουν τά ανασκουμπωτά τῆς πρωτονύφης χέρια
καί πλάθουν τά πρωτόπλαστα ψωμιά μέ τίς παλάμες
μέσα στήν καλοπελεκητή πινακωτή, προικιό της.

Τόν φοῦρνο καίει
τεχνίτισσα στόν φοῦρνο ἡ γριά κυρούλα,
ξανανιωμένη, ἀφήνοντας τή συντροφιά τῆς ρόκας.
Κι, ὦ μέθυσμα ἀπό τήν μυρωδιά
τοῦ πρώτου ψωμιοῦ πού ἀχνίζει,
κοιμμένο ἀπό τόν γέροντα παπποῦ χωρίς μαχαίρι
καί μοιρασμένο στά παιδιά, στίς νύφες καί στ' ἀγγόνια!

Καί σύ θυσία τῶν ταπεινῶν στήν Θεία τήν Καλωσύνη
σημαδεμένο ἀνάμεσα μέ τοῦ Σταυροῦ τή βούλα
καλοπρασμένο πρόσφορο τῆς Ἐκκλησιᾶς μεράδι
καί στό Ἅγιο Δισκοπότηρο μέ τό κρασί θά σμίξης!

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ
(Κλειστά βλέφαρα)

α. «Τῇ σπουδῇ μή όκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες». (Μήν εἶσθε όκνηροί σέ ὅ,τι πρέπει νά δείχνετε ζῆλο, νά ἔχετε πνευματικό ἐνδουσιασμό, νά ὑπηρετεῖτε τόν Κύριο). (Ρωμ. ιβ´, 11-12).

β. Ἀκοῦμε ὅτι μερικοί ἀπό σᾶς εἶναι ἀργόσχολοι, δηλαδή δέν ἐργάζονται, ἀλλά περιεργάζονται τούς ἄλλους. Σέ αὐτούς παραγγέλουμε καί τούς παρακαλοῦμε, στό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νά κερδίζουν τό ψωμί τους μέ μία ἡσυχῇ ἐργασία. (Β´ Θεσ. γ´, 11-12).

γ. Σύ, όκνηρέ ἄνθρωπε, πήγαινε στό μυρμήγκι καί, ἀφοῦ ἴδεις τούς τρόπους τῆς ζωῆς του, νά τοῦ ζηλέψεις τήν ἐργατικότητα. (Παρμ. στ´, 6).

δ. Οἱ δρόμοι τῆς ζωῆς τῶν όκνηρῶν εἶναι στρωμένοι μέ ἀγκάδια, ἐνῶ οἱ δρόμοι τῶν ἐργατικῶν εἶναι ὁμαλοί καί εὐκολοπερπάτητοι. (Παρμ. ιε´, 19).

ε. Μή ζητᾶς συμβουλή... ἀπό ἄνθρωπο όκνηρό γιά ὅποι-οδήποτε ἔργο. (Σ. Σειρ. λζ´, 10-11).

στ. Ὅταν ἐμεῖς νυστάζουμε καί ἐνεργοῦμε μέ νωδρότητα, λέγεται ὅτι ὁ Θεός κοιμᾶται, γιατί μᾶς κρίνει ἀνάξι-ους τῆς ἄγρυπνης φροντίδας Του. (Μ. Βασίλειος, ΕΠΕ 5, 136).

ζ. Κάθε πρόφαση ἀργίας εἶναι πρόφαση ἁμαρτίας... Ὅτι δέ ἡ όκνηρία, ἐνωμένη μέ τήν κακία, καταδικάζει τόν όκνηρό, φαίνεται ἀπό τά λόγια τοῦ Κυρίου, πού εἶπε: «Δοῦλε πονηρέ καί όκνηρέ», (Ματθ. κε´, 26). (Ὁ.π. ΕΠΕ 9, 94-96).

η. Δέν ὑπάρχει τίποτε, τίποτε τόσο εὐκολο, πού ἡ μεγάλη μας όκνηρία νά μήν τό παρουσιάζει ὑπερβολικά βαρύ καί δυσβάστακτο, ὅπως ἐπίσης δέν ὑπάρχει τίποτε ἐπίπονο καί δυσάρεστο, πού ἡ φιλοπονία καί ἡ προθυμία νά μήν τό κάνει πολύ εὐκολο. (Χρυσόστομος, ΕΠΕ 28, 638).

θ. Ἡ ἀνδρεία ψυχῇ κατόρθωσε νά ἀναστήσει τόν νοῦ πού ἦταν νεκρός. Ἡ ἀκηδία ὅμως καί ἡ όκνηρία κατόρθω-σαν νά σκορπίσουν ὅλον τόν πλοῦτο τῆς ψυχῆς. (Ἰω. Σι-ναΐτη, Κλῆμαξ ΙΓ´, 7).

ι. Ὅπως ὁ τυφλός δέν βλέπει νά βαδίζει, ἔτσι καί ὁ όκνη-

Ἐπιμέλεια:
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι.
ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ρός δέν μπορεῖ νά ἰδεῖ τό καλό καί νά τό πράξει. (ὁ.π. ΚΣΤ', Γ', 38).

ια. Ἀδελφοί, νά μή νυστάξουμε ἀπό τήν τεμπελιά τῆς ψυχῆς, ρεμβάζοντας τόν καιρό τῆς δουλειᾶς μέ τίς ἀπάτες τῆς ζωῆς αὐτῆς καί ὁμοιωθοῦμε μέ τίς μωρές παρθένες, ἀλλά νά πολλαπλασιάσουμε ἀνάλογα μέ ἔργα ἀγαθά τό τάλαντο τῆς χάρης. (Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος).

ιβ. Γνώριξε, ὅτι κάθε φορά πού ἀφήνουμε τήν ἀμέλεια καί βιάζουμε τόν ἑαυτό μας μέ ἐπιμελῆ ἔργα, οἱ Ἄγγελοι φέρνουν στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν γιά μᾶς ἕνα στεφάνι νίκης. (Ἀγ. Νικόδημος ὁ Ἀγορεύτης).

ιγ. Κανένας, πού δέν δουλεύει καί ἂν ἔχει τό ὄνομα τῶν θεῶν στό στόμα του συνέχεια, δά μποροῦσε νά θγάλει τό θιός του χωρίς κόπους. (Εὐριπίδης, Ἡλέκτρα 80-81).

ιδ. Ὁ κνηρός δέν εἶναι μόνο ἐκεῖνος πού δέν κάνει τίποτε, ἀλλά καί ἐκεῖνος πού μπορεῖ νά κάνει κάτι καλύτερα καί δέν τό κάνει. (Σωκράτης).

ιε. Τό θηλυκό εἶναι πιό ὀκνηρό ἀπό τόν ἄνδρα. (Ἀριστοτέλης).

ιστ. Ἡ τεμπελιά μοιάζει μέ τή σκουριά. Φθείρει τόν ἄνθρωπο περισσότερο ἀπό ὅ,τι φθείρει ἡ ἐργασία. (Βενιαμίν Φραγκλίνος, 1706-1790).

ιζ. Τί εἶναι ὁ τεμπέλης; Ἕνας νεκρός πού, δυστυχῶς, δέν μποροῦμε νά τόν δάψουμε. (Γαριβάλδης).

ιη. Ἡ τεμπελιά θαδίζει τόσο ἀργά, ὥστε ἡ φτώχεια τήν προφθάνει ἀμέσως. (Χάντερ).

ιβ. Εἶναι ἡ φιλοπονία εὐτυχία καί ζωή, θάνατος ἡ ὀκνηρία καί τῶν κακῶν πηγὴ. (Λέων Μελάς, Γερο-Στάδης).

κ. Ὁ τεμπέλης ἄνθρωπος ποτέ δέν εἶναι εὐκαιρος. (Ἀγγλική παροιμία).

Ἡ κ. Παναγιώτα Κ. Κωνσταντινίδου Πειραιᾶς, 50 €, εἰς μνήμην τῆς θυγατέρας τῆς Εἰρήνης Κωνσταντινίδου, ἱατροῦ - νεφρολόγου.

Ἡ κ. Βάνα Τρικουράκη Ἀθήνα, 50 €, εἰς μνήμην συζύγου, πατέρα καί ἀδελφοῦ.

Ὁ κ. Γεράσιμος Πρωτολάτης, Ρόδος, 50 €, εἰς μνήμην Ἀθανασίου Μέγα.

Ἡ κ. Ἐφη Τζωρτζάκη, Ἀθήνα, 50 €, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Γεωργίου- Ὁρέστη.

Ὁ κ. Ἡλίας Φραγκούλης, Ἀθήνα, 120 €, εἰς μνήμην τῶν γονέων του Χρήστου καί Ἰωάννας καί τῆς σεβαστῆς θείας του Εὐαγγελίας Στασινοπούλου.

Ἡ κ. Κυριακή Χατζημηνᾶ, 20 €, Ἑδεσσα εἰς μνήμην τοῦ πατέρα τῆς Εὐσταθίου.

ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ

«Μέσω του προγράμματος «ΑΝΑΣΑ». Προέκταση σημαντικών έργων για την προστασία του Αμβρακικού Κόλπου» (ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ, Απρίλιος 2012).

Ευχόμαστε να πραγματοποιηθούν για να πάρει ανάσα ο πολύπαθος Αμβρακικός και οικονομική ανάσα κάτοικοι της περιοχής.

«Δέν μᾶς σώζει τό εὐρώ ἀλλά ὁ πατριωτισμός» (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ, 10-5-12).

Καιρός νά θυμηθοῦμε τόν πατριωτισμό υπερβαίνοντας ὑλοφοροσύνη καί φιλαυτία, βιώνοντας τίς πνευματικές ἀξίες πού καταξιώνουν τόν ἄνθρωπο.

«Τό Βέλγιον μετὰ ἀπό ὀλίγα χρόνια δά ἐλέγχεται ὑπό τῶν Μουσουλμάνων» (ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ, 11-5-12).

Τό ἴδιο δά συμβεῖ καί στήν Ἑλλάδα, ἐάν συνεχίσουμε νά κοιμόμαστε λαός, πολιτικοί ἡγέτες καί ποιμένες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

«Σέ ἀπόγνωση οἱ οἰκογένειες. Μέ λουκέτο ἀπειλοῦνται δεκάδες παιδικοί σταθμοί» (ΕΘΝΟΣ, 12-5-12).

Σέ ἀπόγνωση οἱ ἀπολύμενοι ὑπάλληλοι τῶν παιδικῶν σταθμῶν, σέ ἀπόγνωση καί οἱ οἰκογένειες. Βαλλόμεθα ποικιλοτρόπως καί ἀσφαλῶς βάσει σχεδίου. Ποῦ εἶναι οἱ πολιτικοί καί πνευματικοί ἡγέτες;

«Ἡ χώρα σέ ἐπικίνδυνη ἀτραπὸ» (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 13-5-12).

Ὅχι τώρα. Οὔτε κατὰ τήν μεταπολίτευση μόνον. Μπήκαμε σέ ἐπικίνδυνη ἀτραπὸ ἀπὸ τήν δολοφονία τοῦ μόνου σωστοῦ κυβερνήτη τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννη Καποδίστρια. Λαός καί ἡγεσίες βαθμιαῖα ἐγκαταλείψαμε τό πιστεύω, τίς ἀρχές, τό ἥθος του. Ἐκτοτε ὑφιστάμεθα τίς συνέπειες.

«Σκάνδαλο μυρίζει ὁ διαγωνισμός γιά τό Κέντρο Ἐπεξεργασίας Λυμάτων Κορωπίου» (ΤΟ ΠΑΡΟΝ, 13-5-12).

Μᾶς ἔχει πνίξει ἡ μπόχα τῶν πολιτικῶν σκανδάλων τόσο ὥστε οἱ ἀναθυμιάσεις τῶν ἀστικῶν καί βιομηχανικῶν λυμάτων νά μᾶς ἐνοχλοῦν!

«Ἄλλη μιά πρόταση γιά τήν Οἰκονομία. Νά δανείσουν τό κράτος οἱ πολίτες» (ΤΑ ΝΕΑ, 14-5-12).

Σπάταλο τό κράτος μας, πού ἔχει ἀποδειχθεῖ «δρύς ἐξ ἧς πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται», ἀδυνατεῖ νά ὑπάρχει χωρίς νά δανειζεται!

«Ὁ διεθνὴς Τύπος συνεχίζει νά τρομοκρατεῖ μέ νέα σενάρια ἐξωσης ἀπὸ τήν εὐρωζώνη» (ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, 15-5-12).

Οἱ πολιτικοί εἶναι στό παιχνίδι, δέν περιμένουμε ἡθική στήριξη. Ἡ ποιμαίνουσα Ἐκκλησία ὀφείλει νά στηρίξει πνευματικά τόν χειμαζόμενο λαό μας. Δέν πτοοῦμεθα. Χριστὸς Ἀνέστη!

«Πολιτικό σύστημα δίχως σοβαρότητα» (ΕΣΤΙΑ, 16-5-12).

Μᾶλλον καθυστερημένη διαπίστωση!

«Προεκλογικές παρεμβάσεις ξένων» (ΒΡΑΔΥΝΗ, 17-5-12).

Ὅχι μόνον προεκλογικά. Πάντοτε. Χάρης στήν ὑποτελία τῶν πολιτικῶν μας.

«Οἱ Ἕλληνες μποροῦν γιατί ἔχουν... φλόγα» (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ, 18-5-12).

Μέ τήν παράδοση τῆς Ὀλυμπιακῆς φλόγας ἅς θυμηθοῦμε τόν τρισημιετή πολιτισμό μας καί μέ τῆς Πίστεως τήν φλόγα νά κάψουμε κάθε σάπιο στήν πατρίδα μας καί νά μεταδώσουμε πνευματικό φῶς σ' ὅλον τόν κόσμο!

Μ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΑΥΤΗ τοῦ Εὐριπίδη παρουσιάζεται ἀπὸ τὸ ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βέροιας καὶ τὴν 5ῃ ΕΠΟΧΗ ΤΕΧΝΗΣ σέ διάφορα μέρη τῆς πατρίδας μας σέ σκηνοθεσία Θέμη Μουμουλίδη.

Οἱ Ἀχαιοὶ πού ἔχουν συγκεντρωθεῖ στὴν Αὐλίδα γιὰ νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῆς Τροίας μετὰ τὴν φυγὴ τῆς Ὠραίας Ἑλένης μέ τόν Πάρη, μένουν καθηλωμένοι στή στεριά. Γιὰ νὰ πνεύσει οὐριος ἄνεμος καί νὰ ἀποπλεύσουν, σύμφωνα μέ χρησμό τοῦ μάντη Κάλχα, ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς ἐκστρατείας Ἀγαμέμνωνας πρέπει νὰ θυσιάσει τὴν κόρη του Ἰφιγένεια στή θεὰ Ἄρτεμη, τὴν ὁποία εἶχε προσβάλει σκοτώνοντας ἱερὴ ἐλαφίνα.

Ὁ Ἀγαμέμνωνας καλεῖ στὴν Αὐλίδα τὴν κόρη του Ἰφιγένεια διὃθεν γιὰ νὰ παντρευτεῖ τόν Ἀχιλλέα. Μέσα του ὅμως γίνεται πάλη καί ὁ πατέρας νικᾷ τόν ἀρχιστράτηγο. Ἐτοιμάζει ἄλλη γραφὴ παραγγέλοντας στή γυναῖκα του Κλυταιμνήστρα νὰ μὴν τοῦ στείλει τὴν κόρη τους.

Ὁ ἀδελφός του Μενέλαος παίρνει ἀπὸ τόν ἀγγελιοφόρο τὴν ἐπιστολή καί τὴν διαβάσει. Ἀκολουθεῖ λογομαχία καί οἱ ἀδελφοὶ ἀνταλλάσσουν πικρά λόγια καί κατηγορίες.

Καταφθάνουν ἡ Κλυταιμνήστρα μέ τὴν

Ἰφιγένεια καί τόν μικρό Ὀρέστη. Ἡ ὁδὺνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονα ἐπιτείνεται. Ἡ συντριβὴ του προκαλεῖ μεταστροφή στὸν Μενέλαο. Τοῦ συνιστᾷ νὰ μὴν δυσιάσει τὴν ἀδῶα κόρη καί νὰ διαλύσει τὸ στράτευμα. Ὁ Ἀγαμέμνωνας βλέπει τὴν θυσιὰ ἀναπόφευκτη. Ὁ μάντης Κάλχας καί ὁ Ὀδυσσεύς δά ξεσηκώσουν τόν στρατὸ ἐναντίον τους.

Ὅταν μαθαίνουν τὴν ἀλήθεια Κλυταιμνήστρα καί Ἰφιγένεια μεταπίπτουν ἀπὸ τὴν προσδοκία τῆς μεγάλης χαρᾶς στὴν ἀπογοήτευση, τόν πόνο, τὴν ὁδὺνὴ. Ἡ Ἰφιγένεια ἀποφασίζει ἀπὸ φιλοπατρία νὰ συμμορφωθεῖ στή θεϊκὴ βουλή. Τελικὰ δέν δυσιάζεται. Ἡ Ἄρτεμη βάζει στό βωμὸ μίαν ἐλαφίνα καί μεταφέρει τὴν Ἰφιγένεια στὴν Ταυρίδα ὅπου δά τὴν ὑπηρετεῖ ὡς ἱέρεια στό ναὸ της (βλ. Εὐριπίδῃ “Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις”).

Πρόσχημα τοῦ Τρωϊκοῦ Πολέμου ἡ ἀπαγωγή τῆς Ὠραίας Ἑλένης. Πρόσχημα ἡ ἀπελευθέρωση τῶν Ἀγίων Τόπων γιὰ τίς Σταυροφορίες. Στὴν ἐποχὴ μας ἔχουν ἐπινοηθεῖ ἄλλα προσχήματα: προάσπιση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἀνατροπὴ τυραννικῶν καθεστώτων, καταπολέμηση τῆς τρομοκρατίας.

ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

• **Ἀπό τό Ἅγιον Ὅρος, ὁ μοναχός Μωυσῆς Ἀγιορείτης, μᾶς γράφει:** «Λαμβάνω τακτικά τό ὥραϊο περιοδικό σας καί σᾶς εὐχαριστῶ... Εὐχομαι, ὁ Ἀναστάς Κύριός μας νά σᾶς ἐμπνέει, εὐλογεῖ κι ἐνισχύει πλούσια στό ἔργο σας πάντοτε».

• **Ὁ κ. Μιχαήλ Μιχαηλίδης, Θεολόγος-Συγγραφέας** ἀπό Ἀθήνα, μᾶς γράφει: «Μέ μεγάλη καί εὐχάριστη ἔκπληξη εἶδα καί μελέτησα τόν νέο καί ἀνανεωμένο «Σύνδεσμο». Πραγματικά, καταπληκτικό τό περιοδικό, καί σέ ἐμφάνιση καί σέ περιεχόμενο. Ἡ ἐξέλιξή του, θαυμαστή.

Εὐχομαι νά ἔχει καί τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά μιλάει θερμά καί προφητικά στίς καρδιές τῶν ἀναγνωστών. Ἡ φωνή του νά εἶναι φορτίσιμη, γιά νά ξυπνᾷ συνειδήσεις. Ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ διά τοῦ προφήτου προστάζει καί λέει: «Ὡς σάλπιγγα ὕψωσον τήν φωνήν σου» (Ἠσ.να'1). Προπάντων στίς μέρες μας, ἀναγκαῖα καί ἐπείγουσα, παρόλο ὅτι, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι κατάλληλος γιά ὅλες τίς ἀνθρώπινες περιστάσεις καί καταστάσεις».

• **Ἡ κ. Μαρία Παπαδάκη-Ρέμπου Ἀρχιτέκτων, Καλλιθέα Ἀθήνα,** μᾶς γράφει: «Συγχαρητήρια γιά τό τεῦχος τοῦ μηνός Ἀπριλίου τοῦ «Συνδέσμου» τό ὁποῖο μόλις παρέλαβα.

Ἀπό αἰσθητικῆς ἀπόψεως τόσο ἐπισημονικῆς ὅσο καί καλλιτεχνικῆς θεωρῶ ὅτι εἶναι ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ. Λίγο περισσότερο χρωματική ὁμοιογένεια μεταξύ ἐξωφύλλου καί ὀπισθοφύλλου καί θά ἦταν τέλειο!».

• **Ὁ κ. Πάρις Παυλίδης, Κτηνίατρος, Δράμα,** μᾶς γράφει: «Εὐχομαι ὁ Κύριος τῆς Ἀγάπης καί τῆς Δυνάμεως νά στηρίξει, χαριτώνει καί εὐλογεῖ πλούσια τούς ἀγῶνες πού μέ τήν χάριν Του κάνετε!».

• **Ὁ κ. Βασίλειος Νουσιόπουλος, Κτηνίατρος, Χαλκίδα,** μᾶς γράφει: «Ἡ πνευματική πενία δυστυχῶς μᾶς

ἐξαθλίωσε καί ὁ λαός μας βρίσκεται σέ ἀπόγνωση καί τό μέλλον τῶν παιδιῶν μας εἶναι ζοφερό καί ἐντελῶς ἀβέβαιο. Ὅμως πάντα ὑπάρχει ἐλπίδα. Ἐάν ὁ Θεός εἶναι μαζί μας, δέν θά εἶναι κανεῖς ἐναντίον μας. Ἡ Ἑλλάδα μας ζεῖ στιγμές φτώχειας καί κοινωνικῆς ἐξαθλίωσης, ὅπως καί ἄλλοτε ἔζησε ἡμέρες φτώχειας καί ἐξαθλίωσης ἀλλά ἐπέζησε γιατί εἴχαμε πίστη στόν Θεό, ἀγωνιστικό πνεῦμα, κοινωνική συνοχή καί ἠθικές ἀξίες!...»

• **Ὁ κ. Μιχαήλ Πετράκης, Ἡράκλειο Κρήτης,** μᾶς γράφει: «Σᾶς εὐχαριστῶ θερμά γιά τήν ἐπί χρόνια ἐπικοινωνία πού εἶχα μαζί σας καί γιά τά τόσα ὥραϊα καί χρήσιμα περιοδικά σας. Ἰδιαίτερα, μέ μάγευσε τό βιβλίο σας «ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ». Θέλω νά στείλω θερμά συγχαρητήρια γιά τό τόσο ὥραϊο, ἀλλά καί ἰδιαίτερα χρήσιμο καί πάνω ἀπ' ὅλα ὠφέλιμο αὐτό βιβλίο. Ὁμολογῶ ὅτι μέ βοήθησε νά μάθω καί νά καταλάβω πολλά ἀπό τή Θεία Λειτουργία καί νά συμμετέχω πολύ πιό προσεχτικά στήν ὅλη ἀκολουθία τοῦ Μυστηρίου τῆς ἀναίμακτης Θυσίας...».

Ἐκφράζουμε τίς θερμές μας εὐχαριστίες σέ ὅλους τούς σεβαστούς καί ἀγαπητούς μας συνδρομητές – συνεργάτες στήν πνευματική μας προσπάθεια, πού μᾶς εὐχήθηκαν. Τά παραπάνω γράμματα εἶναι ἐντελῶς ἐνδεικτικά. Μέ ἰδιαίτερη χαρά περιμένουμε τά γράμματά σας, γιατί μᾶς ἐνισχύουν στόν ἀγώνα μας. Ἡ συμπαράστασή σας, μᾶς εἶναι ἀπαραίτητη. Σᾶς εὐχαριστοῦμε καί πάλιν μέ ὅλη μας τήν ψυχή γιά τήν ἀγάπη σας καί σᾶς εὐχόμαστε καί ἀπό τή δέσμη αὐτή, νά ἔχετε ἕνα ξεκούραστο καί ὥραϊο καλοκαίρι. Καλή ἀντάμωση τόν Σεπτέμβριο.

Μέ τόν φακό τοῦ Συνδέσμου

ΕΠΑΝΩ: Τό «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ» σπὴν Παραλία τῆς Καλαμάτας, ὅπως ἦταν τό 1920.
ΚΑΤΩ: Ἡ ἴδια περιοχή ὅπως εἶναι σήμερα.

ΠΑΡΩΡΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Αριθμός Άδειας
020020

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό
Έλληνορθόδοξης Μαρτυρίας
Ίδιοκτήτης: Χριστιανική Στέγη
Καλαμάτας
Έκδότης-Διευθυντής: Παν. Ί. Μέντης
Βασ. Γεωργίου Α' 5 - 241 00 Καλαμάτα
Τηλ. 2721 023176-FAX: 2721 026478
Συνδρομή προαιρετική
Αριθμ. Λογαρ. Έθνικής Τραπ. 220/480206-34
Έκτύπωσης-Βιβλιοδεσία «Μέλισσα»
Τηλ. 2397 023313 Ασπροβάλτα Θεσσαλονίκης